

Pivški list

Zelenikras

Iz vsebine:

- 5** Iz občinske hiše
Imenovanje novega občinskega štaba CZ

- 8** Aktualno
130 let PGD Pivka

- 11** Aktualno
Intervju: Sandi Grzetič in Rok Sovdat

- 13** Spoznajmo področje »Starejšim prijazna občina«
Intervju: Marta Grčar in Leja Žakelj

- 20** Narava in turizem
Nov turistični produkt: DINAmična Pivka

- 23** Narava in turizem
V PVZ odprta gostujoča razstava Vojaškega muzeja Slovenske vojske

- 28** Naši kraji in ljudje
Intervju: Bagrat Arazyan

- 32** Naši kraji in ljudje
Skupaj smo odkrivali Suhorje

- 33** Dediščina
Hohenwartova cesta

- 45** Zdravje
70 let krvodajalstva v Sloveniji

- 49** Šport
ŠD Pike z odlično sezono

Pivški list je glasilo Občine Pivka, ki izhaja šestkrat letno. Pivka, julij 2023, leto izdaje 13, številka 89.

Naslov uredništva: Pivški list, Občina Pivka, Kolodvorska cesta 5, 6257 Pivka.

E-naslov: pivski.list@pivka.si.

Glasilo je vpisano v razvid medijev pod zap. št. 1686. ISSN: 2536-4367.

Izdajatelj in založnik: Občina Pivka, Kolodvorska cesta 5, 6257 Pivka.

Za Občino Pivka: župan Robert Smrdelj.

Uredniški odbor: Silvo Čelhar, Damjan Fatur, Irena Margon, Katarina Temkova in Majda Žužek.

Odgovorna urednica: Alenka Furlan Čadež.

Na naslovnici: Gasilska parada

Fotografija na naslovnici: Valter Leban

Lektoriranje: Irena Margon, razen oglasnih in promocijskih vsebin.

Oblikovanje: Multimedijsko ustvarjanje, Denis Komen s.p.

Tisk: Abakos d.o.o.

Naklada: 2.400 izvodov.

Glasilo se financira iz sredstev proračuna Občine Pivka in prihodkov oglaševanja.

Uredništvo si pridružuje pravico, da članke ustrezno skrajša in jih v primeru, ko v skladu s programsko zasnovo glasila ne sodijo v eno od rubrik, ne objavi. Nenaročenih prispevkov ne honoriramo.

Prispevke za septembrsko številko pričakujemo do 1. septembra 2023.

Nagovor na slavnostni akademiji ob 130 letnici PGD Pivka

Spoštovani!

V čast mi je, da lahko dodam svoje misli, čestitke in dobre želje ob častitljivi 130 letnici organiziranosti gasilstva tukaj na Pivškem. Lepo pozdravljam slavljenca, vas, g. župan, direktorica občinske uprave, vse visoke goste, gasilke in gasilce ter vse vas, tukaj navzoče.

Da PGD Pivka danes lahko obeležuje častitljivi jubilej 130 let, je bila in je najprej potrebna ekipa, ki gleda v isto smer. En človek tega ne bi zmogel. Vsi načrti, vsi elaborati, vsa najmodernejša tehnika in oprema in ves sistem se lahko poruši, če ni ljudi, ki bi ga bili pripravljeni izvajati. Na srečo v okolju, v katerem živite, te ljudi imate – podpirajte jih.

V času, ko gre življenje z vso hitrostjo naprej in nam vsem zmanjkuje časa, smo prav gasilci tisti, ki dokazujemo, da sta pomoč sočloveku in humanost na prvem mestu. Mnogim se zdi samoumevno, da ob požarih, poplavih ali drugih naravnih nesrečah od nekod prihrumijo rdeča vozila, polna neustrašnih gasilcev v uniformah in s čeladami na glavi, ki potem nesebično rešujejo ljudi in premoženje. Včasih kdo reče: »Gasilstvo je hobi.« Ne. Za večino gasilcev je gasilstvo način življenja.

V današnji družbi imamo vrsto težav, ker smo se oddaljili od vrednot, kot so solidarnost, humanitarnost, nesebična pomoč. V gasilstvu pa so te vrednote še zelo žive, zato se mi zdi pomembno, da ljudem, ki sami niso člani gasilske

organizacije, te vrednote pokažemo in jih z zgledom širimo naprej. Veste, to so vrednote, ki jih ni mogoče kupiti z denarjem.

Drage gasilke in gasilci, moj poklon in zahvala vašemu delu. Zelo cenimo vašo usposobljenost, opremljenost in še posebej vašo osebno pripravljenost, da dan za dnem opravljate zahtevno, toda lepo, humano, prostovoljno delo. Opravljate ga z velikim pogumom, predanostjo vrednotam človekoljubja. Iskrena zahvala gre tudi občanom, lokalni skupnosti, ki vas razumejo in podpirajo pri vašem delu – vam dajejo materialno in moralno podporo, za gasilstvo še kako pomembno podporo.

V imenu predsednika Gasilske zveze Slovenije (GZS), tovariša Janka Cerkenika, poveljnika GZS, tovariša Francija Petka, in v svojem imenu, vam izrekam iskrene čestitke ob vašem jubileju, z željo in prepričanjem, da boste tudi v prihodnje, kot dobri gasilci, uspešni.

»Na pomoč!«

Marko Adamič,
regijski poveljnik Obalno-kraške regije pri GZS

4. redna seja občinskega sveta občine Pivka

Občinski svetniki občine Pivka so se 15. junija sešli na 4. redni seji.

V **Svet lokalnih skupnosti CSD Primorsko Notranjska** so imenovali predstavnico Občine Pivka, in sicer **Katarino Temkovo**.

Sprejeli so **rebalans proračuna za leto 2023**, v katerem so prihodki proračuna predvideni v višini 12.871.086 evrov, odhodki pa v višini 15.438.391 evrov. Občinski proračun predvideva najem dolgoročnega kredita v višini 1.960.000 evrov, bankam in državnemu proračunu pa bo Občina odplačala za 487.957,11 evrov anuitet po najetih dolgoročnih kreditih. Med največjimi letošnjimi naložbami so pričetek **izgradnje zadnje faze kanalizacije v Zagorju**, dokončanje projekta **izboljšanje stanja in ohranjenosti vrst in habitatnih tipov KPPPJ**, v sklopu katerega se zaključuje izgradnja prizidka k **Eko muzeju**, pričetek obnove **objekta na Kolodvorski 11**, kjer bodo uredili pet stanovanj, rekonstrukcija in dozidava **gasilskega doma v Košani**, dokončanje izgradnje **dvorane v Šmihelu** ter ureditev ceste, pločnika in parkirišča v **Dolnji Košani**. Z rebalansom so zagotovili dodatna sredstva za preplastitev odsekov občinskih cest, za izgradnjo **poslovilne vežice v Palčju**, za obnovo občinskih stanovanj, za **nakup poslovnih prostorov na Kolodvorski 3 v Pivki**, za **posodobitev športnega kompleksa Dolnja Košana in izgradnjo balinarskega nadstreška v Košani**.

Občinski svetniki so sprejeli spremembe in dopolnitve odlokov o ustanovitvi osnovnih šol Pivka ter Košana. Sprememba je bila potrebna zaradi spremembe objave Zakona za zmanjšanje neenakosti in škodljivih posegov politike ter zagotavljanje spoštovanja pravne države, ki posega v Zakon o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja in ponovno spreminja število članov svetov zavodov.

Sprejeli so nov **Pravilnik o plačah in plačilih za opravljanje funkcije funkcionarjev, plačilih članom delovnih teles občinskega sveta, članom drugih občinskih organov in komisij ter o povračilih stroškov in drugih prejemkih**, v katerem se poleg zakonske uskladitve določb glede izplačil za opravljanje funkcije županov in podžupanov, določa še višina sejin za člane delovnih teles, in sicer znaša bruto sejnina za udeležbo na seji odbora ali komisije za člane 50 evrov, za podpredsednika 65 evrov in za predsednika 80 evrov. Določena je urna postavka za plačilo izvedbe nadzora in izdelave poročila nadzornega odbora, ki znaša 15 evrov bruto. Sejnine za udeležbo na seji občinskega sveta ostajajo nespremenjene in znašajo 316 evrov bruto, enako tudi sejnine za člane nazornega odbora, ki znašajo za predsednika 128 evrov, za podpredsednika 85 evrov in člana 64 evrov bruto.

Občinskemu svetu Občine Pivka se je v sprejem predlagalo **Pravilnik o spremembah in dopolnitvah Pravilnika o dodelitvi nepovratnih finančnih sredstev za namen**

nakupa in vgradnje malih komunalnih čistilnih naprav na območju Občine Pivka.

Občinski svetniki so sprejeli **Sklep o soglasju k sistemizaciji v Vrtcu Košana ter Sklep o soglasju k sistemizaciji v Vrtcu Pivka**. Predlagana sistemizacija ne odstopa bistveno od sistemizacije sprejete v juniju 2022, saj se predlaga enako število oddelkov, in sicer deset: tri oddelke prvega starostnega obdobja (1-2, 1-3, 2-3), dva kombinirana oddelka (1-6, 1-6) ter pet oddelkov drugega starostnega obdobja (3-4, 3-6, 3-6, 4-5, 5-6).

Občinski svetniki so potrdili **Sklep o dodatnem financiranju jutranjega varstva za bodoče prvošolce na podružnični osnovni šoli v Šmihelu ter sofinanciranje polovice drugega strokovnega delavca na centralni šoli v Pivki**.

Sprejeli so **Sklep o soglasju k izplačilu redne delovne uspešnosti direktorice in pomočnice direktorice za zdravstveno nego Zdravstvenega doma Postojna za leto 2022**.

Potrdili so **Pravilnik o uporabi večnamenske športne dvorane Skala in dvorane Šmihel**, s katerim bodo dosežena enotna pravila pri uporabi obeh športnih objektov, kot tudi dodatni prihodki iz naslova uporabe dvorane Šmihel.

Občinski svetniki so sprejeli **Sklep o potrditvi Cenika uporabe večnamenske športne dvorane Skala in dvorane Šmihel** za obdobje od 1. 9. 2023 do 31.8.2024. Potrdili so **Sklep o subvenciji uporabnine za večnamensko športno dvorano Skala in dvorano Šmihel** za treninge in tekme mlajših kategorij športnikov iz klubov in društev iz občine Pivka, sklep velja za obdobje od 1. 9. 2023 dalje.

Občina Pivka, foto: Občina Pivka

Imenovanje novega občinskega štaba Civilne zaštite

Srečanje občinskih in regijskih deležnikov s področja CZ, foto: Občina Pivka

20. junija je župan Robert Smrdelj v sodelovanju s predstavniki Regijskega štaba Civilne zaštite (CZ) in Uprave za zaščito in reševanje (URSZR), Izpostava Postojna, predstavil novo sestavo občinskega štaba CZ. Poveljnik CZ občine Pivka ostaja Jože Morel, njegov namestnik je Gregor Kristan.

Novoimenovani člani občinskega štaba so: **Klavdij Čepirlo**, odgovoren za koordinacijo in sodelovanje z občinskimi poverjeniki, **dr. Nardo Stegel**, zadolžen za ukrepe prve pomoči in zdravstveno varstvo prebivalcev, **Neva Šemrov**, pristojna za ukrepe s področja zdravstvenega varstva živali, **Primož Srebot**, odgovoren za tehnično reševanje in reševanje izpod ruševin, **Tomaž Česnik**, zadolžen za gašenje, reševanje ob požarih, poplavih, potresih ter reševanje ob prometnih nesrečah, ter **predstavniki policije**, ki bo skrbel za urejanje prometa, vzdrževanje javnega reda ter izvajanje ostalih nalog iz svoje pristojnosti.

Zahvala nekdanjim članom občinskega štaba CZ, foto: Občina Pivka

Župan Robert Smrdelj je izrazil zaupanje in prepričanje v uspešno delo novega štaba CZ. Poudaril je pomen dobre koordinacije in sodelovanja med vsemi člani štaba ter pomembnost usklajenega delovanja z drugimi institucijami.

Srečanje je bilo namenjeno tudi skupnemu sestanku Štaba CZ za Notranjsko in URSZR, Izpostava Postojna. **Regijski poveljnik CZ za Notranjsko Sandi Curk in vodja Izpostave Postojna URSZR mag. Aleš Klemenc** sta predstavila delovanje štaba in uprave v preteklem letu ter naloge v letošnjem letu.

Župan Robert Smrdelj in poveljnik občinskega štaba CZ, Jože Morel, sta izrazila zahvalo za minulo delo petim članom občinskega štaba CZ. Srečanja 20. junija so se udeležili **Vlado Korpar, Marjan Žmak in Matjaž Bole. Izo Saračević in Peter Kapelj** sta udeležbo opravičila. Člani štaba so s svojo strokovnostjo, predanostjo in odzivnostjo pomembno prispevali k uspešnemu delovanju štaba, je pojasnil **župan Robert Smrdelj**. **Poveljnik Jože Morel** je poudaril strokovnost in izkušnje nekdanjih članov, ki so omogočili nemoteno delovanje štaba.

Občina Pivka

Vodstvo Občine se je sestalo z novimi predstavniki Gasilske zveze Postojna

Župan Robert Smrdelj in direktorica občinske uprave Mihaela Smrdelj sta se 9. junija sestala z novimi predstavniki Gasilske zveze Postojna: predsednikom Robertom Šantljem iz PGD Šmihel Landol, namestnico predsednika Tjašo Primc iz PGD Palčje, poveljnikom Boštjanom Rudolfom iz PGD Hruševje ter namestnikom poveljnika Miranom Zalarjem iz PGD Pivka. Pridružila se jim je tudi Petra Žele Šajn, svetovalka za požarno varnost pri Skupni občinski upravi občin Postojna, Cerknica, Pivka, Loška dolina in Bloke.

Beseda je tekla o možnostih sodelovanja, izpostavljena je bila tudi tematika izobraževanja za gasilce, ki so bila v času pandemije Covid-19 okrnjena. Kot so sporočili iz Gasilske zveze Postojna, so v prvih letošnjih šestih mesecih izvedli tri tečaje, in sicer tečaj »Operativni gasilec« v obsegu 450 ur, »Nižji gasilski častnik« v obsegu 270 ur in »Višji gasilec« v obsegu 320 ur. Predavatelji in mentorji so opravili 1040

ur dela. V te ure niso všteti zaključni izpiti in vaje v svojih društvih, so še pojasnili.

Srečanje vodstva Občine s predstavniki GZ Postojna, foto: Občina Pivka

Občina Pivka

Letos je županovo petico prejelo devetnajst odličnjakov

Župan Robert Smrdelj in podžupanja Majda Godina sta 15. junija sprejela devetnajst izjemnih učencev, ki so se z odličnim uspehom izkazali v vseh devetih letih šolanja. Sedemnajst odličnjakov prihaja iz Osnovne šole Pivka in dve odličnjakinji iz Osnovne šole Košana, in sicer: Eva Penko, Miha Žele, Dimitrij Smrdelj, Lin Grk, Veronika Lutar, Jan Mezgec, Mark Smrdelj, Aleks Tomažič, Karin Kontelj, Matevž Maver, Januš Šalamun, Žiga Turnšek, Tjaša Mankuč, Zala Lenarčič, Nara Pia Milavec, Zala Čeligoj, Staša Sašič, Noemi Sušelj in Sara Krebelj.

Najboljši dijaki, ki se bodo jeseni odpravili novim, srednješolskim doživetjem naproti, so prejeli plaketo

19 odličnjakov je prejelo županovo petico, foto: Blaž Lenček

»županova petica« ter knjigo Grajska gospoda iz raja na Krasu, pivški graščini Ravne in Šilentabor.

Martina Kobal

Gostje iz pobratenega Duracha v Pivki

Po petih letih smo med 2. in 6. junijem v Pivki gostili skupino 36 gostov iz pobratenega Duracha. Člani Komisije za pobratene občine in Društva prijateljstva Most smo goste vodili po bližnjih krajih naše regije: v Gozdno hišo Mašun in po mašunski učni poti, na Juršče, kjer je Andrej Žužek predstavil zgodovino in posebnosti vasi, večer pa smo zaključili s koncertom Mešanega pevskega zbora Divača in Pevske skupine Studenec. V nedeljo smo se zbrali pri sveti maši v cerkvi sv. Petra v Pivki, v ponedeljek smo si ogledali nov Center za obiskovalce in se sprehodili do Cerkniškega jezera. Pokusili smo »divjo« malico, si ogledali Grad Snežnik in romarsko cerkev Nova Štifta. Dan smo zaključili v Kampu Plana s skupnim druženjem gostov in gostiteljev. Zahvaljujemo se vsem, ki so poskrbeli

za odlično počutje obiskovalcev, zlasti gostiteljem, ki so jih sprejeli v svoje domove. Naslednje leto potujemo Pivčani v Durach.

Jana Gržinič, foto: arhiv Komisije za pobratene občine

Zaključek del na državni cesti G1-6/0339 Pivka-Ribnica

Izvedeno je: enostranski pločnik ob državni cesti G1-6/0339 Pivka - Ribnica od križišča za Šmihel do križišča za Nadanje selo, preplastitev vozišča, obnova AB robnega venca mostu, obnova mostne ograje, zamenjava JVO ograje ob cestišču, izvedba kamnite zložbe ter ureditev odvodnjavanja, prometne signalizacije in avtobusnega postajališča. Zaradi izboljšanja preglednosti v krivinah so bile izvedene lokalne razširitve ceste. Pri izvedbi projekta nastopa Ministrstvo za infrastrukturo - Direkcija RS za infrastrukturo kot naročnik, Občina Pivka je v vlogi sofinancerja. Vrednost investicije znaša 507.000 evrov, od

tega sofinancira Občina Pivka delež v višini 11,5 odstotkov, Republika Slovenija pa 88,5 odstotni delež.

Občina Pivka

Pričeli sta se rekonstrukcija in dozidava gasilskega doma v Košani

V sklopu del bo zagotovljenih 305,9 m² neto površin, kar vključuje garažo za gasilska vozila ter spremljajoče prostore: vetrolov, sejno sobo, garderobo, shrambo za sejno sobo, čajno kuhinjo, predprostor, WC, tuš, pralnico in sušilnico. Izvajalec del, Komunala Sežana d.d., bo v sklopu naložbe uredil tudi parkirne, dovozne in tlakovane površine, ozelenitev in nov cestni priključek.

Dela bodo trajala predvidoma do marca 2024. Nadzor nad gradnjo opravlja podjetje Karsus d.o.o. iz Sežane.

Vrednost naložbe, ki jo financira Občina Pivka, je ocenjena na 775.012,00 z DDV.

Občina Pivka

S prostovoljnim delom uredili 450 metrov ceste

Vaščani Ndanjega sela so s prostovoljnim delom uredili 450 metrov ceste skozi novo naselje. Poskrbeli so za pripravo rezkanca in pobrizg ter s tem omogočili izvedbo. Strojno mehanizacijo za vgradnjo je financirala Občina Pivka.

Na Občini Pivka se zahvaljujejo vsem vaščanom, ki so sodelovali in prispevali prostovoljno delo pri ureditvi ceste, ki bo omogočila lažji in varnejši promet skozi novo naselje.

Občina Pivka

Obnova Kapele sv. Družine na Kalu

Občina Pivka je s podjetjem GNOM iz Šentvida pri Stični podpisala pogodbo o obnovi Kapele sv. Družine na Kalu. Kapela je v celoti izdelana iz kraškega apnenca, notranjost pa je poslikana. Poslikave so relativno dobro ohranjene, z izjemo poslikav v spodnjem delu, kjer so zaradi kapilarnega dviga vlage precej poškodovane.

V okviru obnove bo pod nadzorom in v dogovoru z ZVKD iz Nove Gorice izdelana drenaža okrog kapele, čiščenje in popravilo ter obnova kamnitih elementov, kovinski elementi pa bodo sanirani in zaščiteni z ustreznimi premazi. Zidne poslikave v notranjosti bodo ohranjene in rekonstruirane. Obnova bo predvidoma končana julija.

Metka Iskra, foto: Zlatko Smrdel

130 let Prostovoljnega gasilskega društva Pivka

Pozdrav starega in novega prapora društva

Prostovoljno gasilsko društvo Pivka v letošnjem letu obeležuje 130 let od ustanovitve. Ob jubileju so 23. junija pripravili slavnostno akademijo, na kateri so predstavili zgodovino svojega društva in podelili priznanja zasluženim članom ter podpornikom. Naslednji dan so praznovanje sklenili s slavnostno parado in razvitjem društvenega prapora, bolj formalnim dogodkom pa je sledila še gasilska veselica z glasbenimi gosti. Ob častitljivi obletnici je društvo prejelo plaketo GZS ter plaketo Civilne zaščite.

Slavnostne akademije so se ob vodstvu Občine Pivka udeležili še Marko Adamič, regijski poveljnik Obalno-kraške regije pri GZS, namestnik poveljnika GZS Darko Muhič, poveljnik CZ za Notranjsko Sandi Curk, namestnik poveljnika za obalno kraško regijo Denis Slavec, vodja izpostave Postojna URSZR, Aleš Klemenc, predsednik GZ Postojna Robert Šantelj, poveljnik GZ Postojna Boštjan Rudolf in poveljnik občinskega štaba CZ Jože Morel.

Predsednik PGD Pivka Rok Sovdat je v uvodnem nagovoru izpostavil izjemno predanost in požrtvovalnost gasilcev, »le z občudovanjem lahko zremo, kako v pomoči sočloveku, gasilcev ne ustavijo ne besni plameni, ne silovite vode, niti številne druge nevšečnosti, ki ogrožajo naša življenja, zato smo gasilci junaki današnjega, jutrišnjega in včerajšnjega dne...Biti gasilec v današnjem času pomeni veliko odgovornost. Še posebej veliko obvezo na operativnem področju, ki ga zaznamujejo pogosta odrekanja in izpostavljanje lastnega življenja za reševanje drugih. Da lahko to častno delo opravljamo čim bolj strokovno, varno in uspešno, se v društvu redno strokovno izobražujemo, hkrati pa to znanje dopolnjujemo z vajami in izkušnjami, ki jih pridobimo na terenu. Vse to znanje in izkušnje dopolnjujemo s sodobno tehniko.« Pred dvema letoma so v garažo gasilskega doma pripeljali sodobno vozilo GVC- 16/15. V kratkem pa se mu bo pridružilo novo gasilsko vozilo za gašenje požarov v naravi. »Ob 130-letnici društva se zahvaljujem vsem, ki na kakršenkoli

način delujete v društvu ali pomagatega, da društvo dobro deluje. Zahvaljujem se vsem donatorjem in ostalim, ki so na kakršenkoli način pripomogli k razvoju društva. Naj bo tako tudi v prihodnje. Še naprej želim, da društvo uspeva in nadaljuje tradicijo naših prednikov,« je povedal in zaključil z gasilskim pozdravom Na Pomoč!

Župan Občine Pivka Robert Smrdelj je poudaril vlogo društva v lokalni skupnosti, ko gre za varovanje življenj in premoženja, pri ozaveščanju o požarni varnosti ter spodbujanju povezovanja ter solidarnosti. »Občina Pivka intenzivno in po svojih močeh podpira delovanje gasilskih društev z zagotavljanjem finančnih sredstev za pokrivanje rednih stroškov delovanja, za izobraževanja, nabavo osebne opreme gasilcev. Velik proračunski zalogaj je zagotavljanje primernih prostorov oziroma delovanje gasilskih domov, še večji pa je zagotavljanje ustreznega voznega parka oziroma tehnike. Pomembno je, da skupaj zagotovimo operativno nemoteno in učinkovito odzivanje ter varno delovanje gasilcev, je povedal ter izrazil voščilo ob 130. obletnici obstoja in delovanja PGD Pivka: »Iskrene čestitam vsem, ki so postavljali temelje delovanja društva in desetletja skrbeli, da je uresničevalo svoje poslanstvo. Danes se lahko s ponosom ozrete na prehojeno pot.«

Marko Adamič, regijski poveljnik Obalno-kraške regije pri GZS je poudaril srčne vrednote gasilcev: »V času, ko gre življenje z vso hitrostjo naprej, in nam vsem zmanjkuje časa, smo prav gasilci tisti, ki dokazujemo, da sta pomoč sočloveku in humanost na prvem mestu. Mnogim se zdi samoumevno, da ob požarih, poplavah ali drugih nesrečah od nekod prihrumijo rdeča vozila, polna neustrašnih gasilcev v uniformah s čeladami na glavi in potem nesebično rešujejo ljudi in premoženje. Včasih kdo reče: Gasilstvo je hobi. Ne, za večino gasilcev je gasilstvo način življenja.«

Prireditve je povezoval Sandi Morel, kulturni program so soustvarili članice Vokalne skupine Iskrice in trobentač Tine Sotlar.

Slavnostni govorniki so poudarili pomen in vrline gasilstva

Po 70 letih so razvili nov društveni prapor

Predsednik obalno-kraškega regijskega sveta GZS Miran Gregorič izroča predsedniku PGD Pivka Roku Sovdatu plaketo GZS

Predsednik obalno-kraškega regijskega sveta Gasilske zveze Slovenije Miran Gregorič je ob jubileju predsedniku PGD Pivka Roku Sovdatu izročil zlato plaketo Gasilske zveze Slovenije, v nagovoru pa poudaril izjemno nesebičnost in humanitarno naravnost gasilske dejavnosti.

Slavnostni začetek drugega dne praznovanja 130 let PGD Pivka je v popoldanskem času naznanila gasilska parada izpred Krpanovega doma do igrišča ob športni dvorani Skala, kjer je potekala prireditev ob visokem jubileju. Udeležili so se je številni gasilci, od najmlajših članov, operativcev pa do najstarejših veteranov, ki jih je do častne tribune vodil **poveljnik PGD Sandi Grzetič**. Na paradi so sodelovali gasilci iz prostovoljnih društev Košana, Zagorje, Palčje, Postojna, Planina, Hruševje, Ilirska Bistrica, Knežak in Studeno. V paradi je poleg društvenega sodelovalo še devet praporov, 15 mladink in mladincev, 30 članic in 60 članov. Za njimi so mimo prizorišča pripeljala izbrana gasilska vozila PGD Pivka in sosednjih ter prijateljskih gasilskih društev.

»Obletnice niso le priložnost za vrednotenje preteklih dosežkov, ampak so hkrati prelomnice, ko se izdelujejo načrti za prihodnost. Naj bodo tudi v prihodnje le-ti smeli in napredno usmerjeni v strokovno delo, naše zadovoljstvo in ponos vseh članov PGD Pivka,« je v nagovoru povedal **Rok Sovdat**.

»Danes smo priča prevzemu novega gasilskega prapora. Ta prapor predstavlja več kot le blago in barve. Predstavlja vse tiste, ki ste s svojimi dejanji in prispevki omogočili njegov obstoj. Naj nas spominja na naše korenine ter hkrati navdihuje za naslednjih 130 let zgodovine,« je poudaril **župan Robert Smrdelj**.

Cerkveni obred blagoslova novega prapora je opravil **koprski škof msgr. dr. Jurij Bizjak** v družbi **pivškega župnika Marjana Škvarča**.

Prireditev je povezoval **Sandi Morel**, nastopili so člani **Pihalnega orkestra Divača**, na veselici pa ansambla **Nočni skok** in **Tik Tak**.

Alenka Furlan Čadež, fotografije: Valter Leban

Poveljnik CZ za Notranjsko Sandi Curk je podelil plaketo CZ

Številni gasilci so prejeli društvena in državna priznanja

Seznam prejemnikov gasilskih odlikovanj

Značka za delo v operativi - 10 let: Duga Adnan, Gerzetič Anamarija, Grzetič Sandi, Kobal Klemen, Kobal Tilen, Zalar Adrijano

Značka za dolgoletno delo v gasilski organizaciji - 20 let: Česnik Martin

Značka za delo v operativi - 40 let: Česnik Sašo

Značka za dolgoletno delo v gasilski organizaciji - 50 let: Česnik Sašo

Priznanje gasilske zveze III. stopnje: Gerzetič Klemen, Gerzetič Vanja, Penko Jan, Požar Domen, Slavec Nik, Zorec Igor

Priznanje gasilske zveze I. stopnje: Delak Karmen

Seznam prejemnikov državnih gasilskih odlikovanj

Gasilska plamenica III. stopnje: Gerzetič Robert, Vidmar Dejan

Gasilsko odlikovanje III. stopnje: Gerzetič Klara, Gerzetič Mateja, Mrak Anita, Penko Barbara, Radmanovič Kristina, Sovdat Rok, Trkman Jana

Gasilsko odlikovanje II. stopnje: Česnik Sašo

Gasilska plamenica I. stopnje: Černetič Dragan

Gasilsko odlikovanje I. stopnje: Radmanovič Mičo

Odlikovanje za posebne zasluge: Čepirlo Klavdij, Gerzetič Branko, Gerzetič Danilo, Grzetič Ivan, Zalar Miran

Intervju: Sandi Grzetič, poveljnik, in Rok Sovdat, predsednik PGD Pivka

Prostovoljno gasilsko društvo Pivka ima ključno vlogo v lokalni skupnosti, ki ne vključuje samo gašenje požarov, temveč tudi reševanje iz nevarnih situacij ter ozaveščanje o požarni varnosti. Je pomembni povezovalac lokalne skupnosti, z bogato zgodovino in gasilsko dediščino.

Kakšna je vloga društva v lokalni skupnosti?

Poleg osnovne gasilske dejavnosti, posredovanja ob intervencijah, ima društvo precej širšo in pomembnejšo vlogo. Namreč združujemo ljudi s skupnimi interesi in cilji, katerih glavna vrednota je pomoč sočloveku. Društvo povezuje ljudi različnih generacij, gasilski dom pa predstavlja prostor druženja in udejstvovanja ciljev. Prisotni smo tudi pri vzgoji mladine, sodelujemo pri različnih dogodkih, ki imajo preventivne in promocijske namene. Skorajda ni dogodka v občini, kjer niso potrebni gasilci: za požarno varovanje, reditelji, bolničarji ... Opravljamo pa tudi storitve požarnih varovanj, prevozov vode in podobno.

Katere prelomnice v zgodovini društva bi izpostavili?

Društvo je preživelo obdobje različnih preizkušenj, obe svetovni vojni, vojno za osamosvojitve Slovenije, obdobja različnih mnenj in interesov, pa vendar je bilo prostora za razvoj in napredek. Z razvojem tehnike in tehnologije smo posodabljali opremo, vozila in taktiko posredovanj. Obnavljali in dograjevali smo gasilski dom. Člani so se usposabljali in dosegali izjemne rezultate na tekmovanjih, od občinskih do tekmovanj na državnem nivoju.

Kako bi opisali sodelovanje med PGD Pivka in drugimi gasilskimi enotami ter institucijami na lokalni in nacionalni ravni?

Moram reči, da so odnosi med društvi na zelo visoki ravni, najverjetneje tako dobrega in zglednega sodelovanja še nismo imeli. Skupaj z Občino in občinskim gasilskim poveljstvom smo v letu 2021 pripravili srednjeročni plan nabave gasilskih vozil v občini Pivka vse do leta 2030. Redno se sproti dogovarjamo glede vzdrževanja gasilskih domov, tako večjih kot manjših investicij, sproti rešujemo

probleme in delujemo složno. Z ostalimi institucijami pa je delovanje profesionalno in korektno, društvo je vedno spoštovalo druga društva širom regije in države.

Kako je v društvu organizirano usposabljanje mladih gasilcev?

Delo z mladino vodi komisija za delo z mladino, v kateri delujejo mentorji, seveda jim po potrebi priskočimo na pomoč. Organizirajo gasilske vaje za mladino, prek igre in tekmovanj spoznavajo delo gasilcev in gasilsko opremo, vozila in delovanje organizacije. Osvajajo osnovno znanje, ki jim služi na nadaljnji poti. Občasno popestrimo dogajanje s splošno igro ali temo, gremo na pico, tudi na gokarte smo šli ...

Načeloma gredo mladi skozi program usposabljanja prostovoljnih gasilcev od mladine do operativnih članov gasilske organizacije. Z opravljenim tečajem za operativnega gasilca se lahko udeležujejo intervencij, potem pa je seveda odvisno od posameznikove želje in volje do dela. Možnosti izobraževanja in dodatnih usposabljanj je veliko. Nekatere se opravlja postopno, druge po lastni želji, smo pa v vodstvu društva nagnjeni k temu, da člane redno obveščamo o prostem mestu v gasilski šoli na Igu ali katerem drugem tečaju, posvetu, seminarju...

Katere so koristi, ki jih pridobijo mladi kot gasilci?

Predvsem se naučijo vsakodnevnih stvari, ki jih bodo potrebovali v življenju, kot so: prva pomoč, praktično delo, pridobitev delovnih navad. Možnosti za razvoj in napredovanje je veliko, odvisno je od volje in želje posameznika, ima pa vsak pravico, da je voljen v različne organe društva ali med funkcionarje, v skladu s statutom ali pravili gasilske službe.

Članstvo je pomembno za nadaljnje delo ter delovanje društva. Generacije gasilcev se menjujejo. Naši nasledniki pa so tisti, ki bodo peljali tradicijo naprej in skrbeli za delovanje društva.

Kakšen je vaš pogled na poklic gasilec?

Predvsem je to častno delo, katerega moramo opravljati srčno. Gasilec mora biti oseba, ki je pripravljena prostovoljno delati, se spopadati z izzivi in pomagati ljudem.

Kako poteka usposabljanje in izobraževanje gasilcev ter kakšne možnosti napredovanja obstajajo znotraj društva?

V gasilstvu poznamo tri vrste usposabljanj. Temeljno, dopolnilno in stalno. S temeljnim usposabljanjem pridobimo gasilsko strokovno usposobljenost, čine, za izvajanje operativnih nalog gasilstva je v Pravilih gasilske službe in Pravilih gasilske službe prostovoljnih gasilcev zapisano, kdo in kdaj sme kako nalogo ali funkcijo opravljati. V sklopu gasilske šole na Igu se gasilci dodatno usposabljam za različne naloge v gasilstvu, t.i. gasilske specialnosti, stalna usposabljanja pa so organizirana na nivoju društva. Enkrat mesečno izvajamo vaje operativne enote, letno izvedemo večjo vajo. Udeležimo se kakega posveta ali seminarja.

Kakšne so vaše izkušnje s praktičnim delom gasilca?

Nobena intervencija ni nikoli ista, čeprav so si nekatere podobne, so različne. Ne gori vedno v istem obsegu, dimnik ne gori vedno na isti točki in podobno. So bile pa seveda različno zanimive, pa tudi nekatere izjemno naporene intervencije. Vsak gasilec si iz intervencije zapomni nek dogodek, ki mu za vedno ostane v spominu.

Kako sodelujete z drugimi gasilskimi enotami in strokovnimi službami v primeru večjih nesreč ali naravnih katastrof?

Bom skušal na kratko pojasniti ... Gasilci imamo izdelan operativni načrt gasilskih društev in načrt alarmiranja gasilskih enot. Glede na prijavo dogodka operater na 112 aktivira ustrezno službo, v našem primeru gasilce. Obstajajo tudi občinski načrti zaščite in reševanja v primeru različnih dogodkov, ko vodja intervencije oceni, da gre za večjo zadevo, oziroma, da nesreča presega razpoložljiva sredstva, se aktivira štab CZ in načeloma potem regijski ali pa kasneje tudi državni načrt zaščite in reševanja. Kar se tiče gasilcev, pa smo povezani v gasilsko zvezo in nato v regijo. Naprej se aktivira vsa razpoložljiva gasilska društva v občini, nato v gasilski zvezi, kasneje pa se lahko na podlagi določenega protokola vpokliče tudi gasilce iz ostalih gasilskih zvez v regiji (Sežane in Krasa, obale, Ilirske Bistrice).

Kako PGD Pivka skrbi za varnost in pripravljenost na morebitne nesreče v lokalni skupnosti?

S stalnim pregledom gasilskih vozil in opreme, to izvedemo po potrebi ali pa najmanj enkrat mesečno preverimo vozila in opremo. Kot že rečeno, prek vaj operative in podobno ... Prek socialnih omrežij, medijev in drugih kanalov obveščamo o požarni ogroženosti, objavljamo splošne in strokovne članke o nevestnostih pri požaru, naravnih ali drugih nesrečah. Seveda glede na vremenske razmere javnost obveščamo o potencialnih nevarnostih ...

Kakšen je pomen prostovoljnega dela v gasilskem društvu in kako bi spodbudili druge ljudi, da se pridružijo prostovoljnemu gasilstvu?

Gasilstvo na Slovenskem ima poseben čar v svetovnem merilu. Nikjer na svetu ni toliko prostovoljnih gasilcev na prebivalca. Pa tudi v drugih službah zaščite in reševanja srečamo prostovoljce. To imamo Slovenci v genih in od mladega smo naučeni, da ko nekdo potrebuje pomoč, mu je potrebno pomagati. Hkrati pa obstajajo različni stari reki, kot so: delaj dobro in z dobrim ti bo povrnjeno. Načeloma je zanimanje za gasilstvo še vedno izrazito, mislim pa, da so prav gasilske akcije tiste, ki predvsem mlade spodbudijo k članstvu med gasilci.

Kakšne načrte imate za prihodnost?

Vizija in cilji so vedno prisotni, četudi smo v preteklosti že izvedli velike projekte, so na vrsti že novi. Smo zagovorniki kvalitetne zaščitne opreme, saj smo gasilci pri svojem delu izpostavljeni nevarnostim. V prihodnjih letih želimo nabaviti večjo gasilsko cisterno nad 10.000 litrov vode, posodobiti prostore gasilskega doma, pa še kaj bi se našlo. Skrite želje pa so urediti gasilski poligon za izvajanje usposabljanja gasilcev ter imeti vse prostore pod eno streho v prostornem in sodobnem gasilskem domu.

Trenutno je še dovolj prostora za vso opremo in tehniko, vendar objekt iz leta 1910 počasi ne zadošča več vsem potrebam in bo v bodoče zagotovo potrebno razmisliti tudi o novem gasilskem domu v Pivki.

Kako bi opisali trenutno stanje prostovoljnega gasilstva v Sloveniji in kakšne izzive in priložnosti vidite za prihodnost tega poklica?

Gasilstvo je na visokem in spoštljivem nivoju. Od ljudi prejema izjemno zaupanje. V prihodnosti nas čaka zagotovo mnogo izzivov. Čedalje zahtevnejše službene obveznosti ljudi, staranje prebivalstva, migracije mladih v mesta iz manjših krajev, sploh pa iz vasi. Definitivno se bomo morali prilagajati razmeram in novim življenjskim navadam, standardom ...

Alenka Furlan Čadež, foto: Valter Leban

» Gasilstvo na Slovenskem ima poseben čar v svetovnem merilu. Nikjer na svetu ni toliko prostovoljnih gasilcev na prebivalca.

Intervju: Marta Grčar in Leja Žakelj

Tako kot v vseh slovenskih občinah se tudi v Pivki soočajo s povečanjem števila starejših nad 65 let, kar zahteva posebno pozornost in pravočasno reševanje njihovih potreb. Zato so se v občinskem svetu občine Pivka oktobra 2018 odločili, da se občina vključi v mrežo Starosti prijaznih občin, s čimer se je zavezala k uresničevanju ciljev in izboljšanju kakovosti življenja starejših občanov. Omenjeno področje osvetljujejo Marta Grčar, koordinatorica projektov in operativna pomočnica pri Inštitutu Antona Trstenjaka, ter Leja Žakelj, koordinatorica za občino Pivka.

Kaj pomeni biti »starosti prijazna občina« (SPO)?

Biti starosti prijazna občina pomeni, da se občina odgovorno loti zahtevne naloge, da sistematično in konkretno poskrbi za kakovostno staranje občanov in gojenje sožitja - za to in prihodnje generacije. Pri tem občina sledi določenim korakom, pa tudi določenim principom. In sicer vključevanje starejših: da ne delamo samo za starejše, ampak skupaj z njimi, da sledimo njihovim pobudam. Upoštevanje dejstva, da so starejši zelo raznolika skupina; drugače je tik po upokojitvi, takrat ko je človek še zelo zdrav in takrat, ko potrebuje oskrbo, starejši imajo tudi različne potrebe, želje. Pomembno je, da je občina prijazna starejšim, prijazna vsem generacijam, saj samo tako lahko generacije med seboj složno živijo.

Kdo je pobudnik programa SPO in katere prednosti in koristi prinaša lokalnim skupnostim?

Program je leta 2005 zasnovala Svetovna Zdravstvena Organizacija, v Sloveniji pa ga vodi Inštitut Antona Trstenjaka za gerontologijo in medgeneracijsko sožitje. Občinam pomagamo s sodobnim znanjem in izkušnjami

od drugod, z usposabljanji, predlogi, gradivi, vključujemo jih v nacionalne programe in mednarodne projekte itd. V okviru programa je občina preko Slovenske in svetovne mreže starosti prijaznih mest in občin povezana z drugimi lokalnimi skupnostmi v Sloveniji in po svetu, ki si prizadevajo za isti cilj. Nedavna svetovna raziskava je pokazala, da občine v mreži na tem področju napredujejo hitreje in bolj kakovostno.

Kako je Občina Pivka začela pot v tem programu?

Občina Pivka se je priključila programu leta 2019, v sklopu prizadevanj za pridobitev koncesije in investitorja za Dom starejših občanov. Nekaj občin, Inštitut Antona Trstenjaka in Firis d.o.o. smo v tistem obdobju zasnovali inovativen projekt, ki je naslovil področje oskrbe in staranja v občini celostno: za tiste, ki bi potrebovali dom in za tiste, ki se starajo doma. Zato je bilo predvideno tudi delovno mesto koordinatorja. Pri realizaciji smo naleteli na marsikateri izziv, ki pa smo ga z iskanjem rešitev, dobro voljo in skupnim sodelovanjem uspeli rešiti: dom je zgrajen in počasi odpira svoja vrata, v okviru starosti prijazne občine so potekala različna usposabljanja (tudi za svojece, ki doma oskrbujejo starejše), koordinator starosti prijazne občine skrbi za uresničevanje strategije in tako za celostno delo. Upamo, da bomo tudi v prihodnje skupaj, z ustvarjalnostjo, uspeli odpravljati izzivom, ki jih na tem področju ni malo.

Kako lahko starostniki in ostali občani aktivno sodelujejo pri oblikovanju politik in odločanjih v SPO?

Sodelovanje vseh, posebej pa starejših in tistih, ki z njimi delajo, je ključno. In sicer pri vseh štirih obveznih korakih, ki jim morajo slediti SPO: ugotavljanje stanja (priprava študije), načrtovanje (priprava strategije in letnih

načrtov), ukrepanje (izpeljava letnih načrtov) in evalvacija. Sodelovanje sistematično dosežemo predvsem preko tako imenovane lokalne akcijske skupine SPO (v nadaljevanju LAS). V Pivki je bila LAS ustanovljena že leta 2019 in lahko rečemo, da je ena najbolj povezanih in aktivnih v Sloveniji. V njej sodelujejo predstavniki občinske uprave, predstavniki različnih nevladnih organizacij in društev, ki delajo s starejšimi, predstavniki lokalne stroke s področja zdravstva, šolstva in sociale, predstavniki Inštituta Antona Trstenjaka ter zainteresirani starejši občani. LAS se srečuje vsaj štirikrat letno: skupaj načrtujemo in izpolnjujemo naloge, med seboj delimo informacije in dileme, skrbimo za uresničevanje strategije SPO. Preko članov LAS dosežemo večje število starostnikov; pri vsaki nalogi se vprašamo: koga lahko povabimo k sodelovanju, kako priti do tistih starejših, ki po navadi ne sodelujejo. Člani LAS lahko vključujejo starejše, s katerimi delajo, v pripravo študije, strategije in letnih načrtov. Povabila k sodelovanju občanov smo večkrat objavili v Pivškem listu in na spletni strani, vedno se lahko oglasite tudi v Pisarni za starejše Pod lipo: vsakega predloga ali pripravljenosti za pomoč smo in bomo veseli!

Omenili ste strategijo Starosti prijazna občina Pivka, ki je nastala v okviru programa. Kakšen je njen pomen in kako jo uresničujemo?

Če se je lotimo na pravi način, strategija občinam pomaga, da delo poteka sistematično in konkretno. Tako smo tudi v Pivki z LAS na podlagi sistematične analize stanja (strnjene v Študiji za področje staranja in sožitja med generacijami) začrtali strategijo SPO Pivka. V njej smo opredelili vizijo in cilje, ki se dotikajo najrazličnejših področij; od oskrbe do prilagajanja stanovanj za starost, od IKT opismenjevanja do skrbi za prostovoljstvo in še mnogo drugega. Vse to pa bi lahko ostalo še zelo abstraktno, če ne bi v strategiji določili, kako jo bomo uresničevali. Vsako leto izberemo za uresničevanje ciljev konkretne naloge, ki jih lahko izvedemo v krajšem časovnem obdobju – do enega leta: to imenujemo letni načrt. Letni načrt pozno jeseni sprejme občinski svet kot prilogo proračuna. Zaradi usposobljenosti in kadrovske razporeditve se je občina Pivka odločila, da uresničevanje letnega načrta vodi koordinator SPO iz Inštituta Antona Trstenjaka. Ob koncu leta evalviramo, kje smo bili uspešni in kje manj in na podlagi tega pripravimo nov letni načrt. Tako iz leta v leto, z majhnimi koraki sledimo ciljem. Glede na to, da je bila strategija sprejeta jeseni 2022, smo trenutno v fazi uresničevanja prvega letnega načrta.

Lahko predstavite letni načrt za letos?

V letošnjem letu smo si zadali, da bomo delali na večjih področjih, če jih omenim samo nekaj; integrirana oskrba, družinski in drugi neformalni oskrbovalci, prostovoljstvo za kakovostno staranje, medgeneracijsko sožitje, informiranje, ipd. Izvedli smo že več aktivnosti, ki smo si jih zadali v letnem načrtu. Z oktobrom je vrata odprla pisarna za starejše Pod lipo, kamor se lahko obrnejo vsi, ki potrebujejo kakršnokoli pomoč ali informacije s področja kakovostnega staranja, prostovoljstva za starejše, medgeneracijskega povezovanja, digitalnega opismenjevanja ali pa potrebujejo

nasvet za oskrbo svojega bližnjega. V decembrskem času smo člani LAS sodelovali pri pripravi medgeneracijskega dogodka Prižgimo lučke. V začetku leta od marca do maja je potekalo Usposabljanje za družinske oskrbovalce v Košani, po usposabljanju se je oblikovala skupina svojcev, ki se sedaj redno srečuje enkrat mesečno in nadgrajuje svoje znanje in izkušnje iz oskrbe. Pripravljamo tudi bilten z informacijami za neformalne oskrbovalce.

Organizirali smo ogled Doma za starejše SeneCura Pivka, socialna delavka v domu je tudi članica LAS, in na tak način skrbimo za povezovanje doma s skupnostjo in pretok informacij. Trenutno potekajo dogovarjanja s šolo, kako bi še lahko okrepili medgeneracijsko sodelovanje. Aktivno načrtujemo povezovanje različnih prostovoljskih društev in skrb za prepoznavanje prostovoljstva v Pivki. Ena od dodanih vrednosti, ki smo jih pri uresničevanju letošnjega letnega načrta iz Inštituta opazili je, kako dragoceno je delo različnih društev in ljudi, ki gre za iste cilje: pridemo do novih idej, vključimo več ljudi, predvsem pa se med seboj povežemo. To je v času, ko nas individualizem in hiter tempo včasih silita, da se človek ukvarja predvsem s svojimi cilji, svojimi aktivnostmi, še kako dobrodošlo.

V okviru Poletja pred Krpanovim domom poteka počitniško varstvo z medgeneracijsko noto, kakšne so prednosti tovrstnega sodelovanja?

Res je, v lanskem letu smo si v letnem načrtu zadali, da skupaj z LAS nadgradimo Poletje pred Krpanovim domom. V LAS smo se odločili, da se bodo starejši vključevali kot izvajalci aktivnosti, kot »varuhi« (torej tisti, ki bodo skupaj z animatorjem skrbeli za vključenost vseh in varnost) ter kot udeleženci.

Pred začetkom smo za voditelje organizirali tudi delavnico o medgeneracijskem sodelovanju, saj se je tudi tega potrebno učiti. Nima vsak otrok blizu starih staršev, nima vsak starejši (blizu) vnukov. Včasih so odnosi odtujeni: zato je še kako pomembno ustvarjati priložnosti za srečanja in redna srečevanja. Medsebojnega spoštovanja se lahko učimo le v praksi, izkušnje veselja in novih spoznanj ob srečevanju pa so osnova za sožitje med generacijami.

Alenka Furlan Čadež, foto: AFČ

» V Pivki je bila LAS ustanovljena že leta 2019 in lahko rečemo, da je ena najbolj povezanih in aktivnih v Sloveniji.

Kris, Urban ali Nika?

V mesecu juniju smo obeležili številne, tudi okrogle obletnice. Prostovoljno gasilsko društvo Pivka je obeležilo 130 letnico obstoja. Čestitke ob častitljivem jubileju. Naj vse gasilke in gasilce pri njihovem plemenitem poslanstvu še naprej varuje njihov zavetnik sv. Florjan.

Lani ob tem času so se gasilci iz cele Slovenije spopadali s požarom na Krasu. Predsednik vlade g. Golob jim je takrat obljubil od 60 do 90 evrov za vsak dan gašenja. Seveda je tudi na to obljubo, tako kot na številne druge, v nekaj dneh pozabil. Gasilska društva so kasneje sicer prejela dodatna sredstva za nakup opreme, ki pa bi jih v vsakem primeru. Gasilci pa plačila niti niso pričakovali, saj ne gasijo zaradi plačila, pač pa zaradi njihovega poslanstva, ki se zrcali v pomoči ljudem.

Slovenci smo že večkrat dokazali, da imamo veliko srce. Zdravilo za Krisa, Urbana, številne dobrodelne akcije, kjer smo posamezniki stopili skupaj in vsak po svojih močeh pomagali pomoči potrebnim.

Zato toliko bolj jezijo poteze sedanje vlade, ki z milijoni evrov zalaga t.i. »civilno družbo«, od katere ni nobene koristi za ljudi. Ste že kdaj slišali za CNVOS? Center nevladnih organizacij Slovenije. Niste? Se ne čudim. V zadnjem času pa ste gotovo slišali za g. Forbicija, ki po novem vodi svet RTV. Gospod Forbici je dolgoletni direktor CNVOS. Leta 2019, v času Šarčeve vlade, je CNVOS prejel 3 milijone evrov sredstev za »krepitev delovanja civilne družbe«. Niti centa teh sredstev ni dobil Kris, niti Urban, niti gasilci, niti Karitas, niti Rdeči križ, niti skavti...dobile pa so ta sredstva razne Nike in njim podobni »civilniki«. Pa to ni bilo dovolj. V

tednu, ko je lani divjal požar na Krasu, je aneks z dodatnimi 500.000,00 evri z g. Forbicijem podpisal Marko Koprivc, državni sekretar na takratnem SVRK.

Ta »civilna družba«, ki je podaljšek sedaj vladajočih strank, pa se še norčuje iz ljudi. Nika se je nedavno pohvalila, da so z »njihovim« zakonom omogočili brezplačne malice vsem otrokom. Laž, ker določba stopi v veljavo 1.9.2027! Slovenska demokratska stranka je v času prve Janševe vlade te malice res omogočila, odpravila jih je Pahorjeva vlada, zakon, ki bi to ponovno omogočil, pa smo vložili večkrat, vedno je bil zavrnjen, nazadnje s strani poslancev Golobove koalicije. Sredstev je v tej državi dovolj, žal se v številnih primerih delijo napačnim naslovnikom in za napačne potrebe.

Sicer pa so se v letu dni denarnice ljudi krepko stanjšale, najbolj upokojemcem. Še bolj se bodo v prihodnje. Poleg inflacije, ki je na področju dviga cen hrane v Sloveniji med najvišjimi v Evropi, prihajajo novi davki in prispevki. Ob tem pa se g. Golob in njegovi politični sopotniki dobesedno norčujejo iz tistih, ki so s svojim poštenim delom zgradili državo. Upokojemci so letos prejeli 5 evrov (!) višji dodatek za rekreacijo, ob 10 odstotni inflaciji, pri čemer se je hrana podražila vsaj za 30 odstotkov, pa bodo novembra prejeli 1,8 odstotkov višjo pokojnino.

Kako naprej torej? Na prihodnje volitve z razumom, brez čustev. Lep dopustniški čas vam želim.

Zvone Černač, poslanec

Vse bo dobro

Za nami je turbulentno leto in ni bilo lahko. Da bo lahko, niti nismo pričakovali. Pričakale so nas visoke cene energentov in trdovratna inflacija, vrste v zdravstvu so že bile nedopustno dolge, soočili smo se z največjim požarom. Še bi lahko našteval izzive, ki so tudi prebivalcem in prebivalcem oteževale normalen vsakdan. A kljub krizam, ki so nas pričakale, bom raje pozitiven. Zato imam tudi dobre razloge. Verjamem, da smo skupaj s poslansko skupino Svoboda in vlado dokazali, da kadar gre za dobrobit državljanov, ne počivamo in ne oklevamo. Za prav vse izzive smo skušali poiskati kar najboljše rešitve. Naredili smo vse, da ne bi noben član naše družbe ostal spregledan. Zato so danes tukaj rezultati. Omejili smo cene energentov, upokojemcem smo zvišali pokojnine, podjetjem smo omogočili ugodno poslovno okolje. Beležimo rekordno nizko brezposelnost, minimalna plača je višja, skoraj smo že ustavili trend naraščanje čakalnih vrst, celostna prenova zdravstva je pred vrati. Gasilci bodo odslej lažje obvladali ogenj s štirimi novimi letali za gašenje, da se ne ponovi Kras.

Smo naredili dovolj? Ne, nismo. Še lahko naredimo. In tudi bomo.

Ker smo ravno v času dopustov, se bo v vaših družbah in debatah zagotovo na tapeti znašla politika. Zagotovo bodo te debate kritične. In prav je tako. Ker je kritika osnova za pravo demokracijo in le s kritiko je možen napredek. A naj bo kritika zmeraj konstruktivna. Zlasti na političnem parketu prevečkrat poslušamo populistične teme in razprave, ki v ničemer ne pripomorejo k rešitvam, ki bi bile izvedljive. Ustvarjene so zgolj za nabiranje poceni političnih točk. Naj vas ne zavedejo in naj vam brezplodne debate, ki jih pogosto poslušamo v državnem zboru, ne zagrenijo politike. Ker je pomembna. V Svobodi se tega zavedamo, zato ves čas gojimo strpen, spoštljiv in iskren dialog. Ob novem mandatu je bila dota prejšnje vlade zelo slaba, izzivov veliko, a z njimi smo se spoprijeli. Veliko smo se naučili in to tudi dokazali.

Ob tej priložnosti bi se še enkrat zahvalil vsem volivkam in volivcem, ki nam zaupate. Ohranite zaupanje in upanje, da smo tukaj za vas. Ker je vaše zaupanje tudi naša garancija, da bo vse dobro. Želim vam lep dopust, ki ste si ga zagotovo zaslužili.

Aleksander Prosen Kralj, poslanec

Zaključen projekt "Podjetnost in podeželje" uspešno krepi podjetnost med mladimi

Zaključil se je enoletni projekt "Podjetnost in podeželje", vreden 58.418,53 evrov, ki je bil sofinanciran iz Evropskega sklada za regionalni razvoj in izveden v sodelovanju med Mrežnim podjetniškim inkubatorjem Perspektiva, Osnovno šolo Toneta Tomšiča Knežak, Osnovno šolo Pivka, Zvezo društev Mladinski center Postojna in Kreaktivo.

Cilj projekta je bil vzpostaviti sistem za krepitev podjetnosti med mladimi v starosti od 15 do 29 let, pri čemer naj bi ključno vlogo pri spodbujanju podjetništva odigrali mentorji, vključno z učitelji in mladinskimi delavci. V enem letu so izvedli 68 izobraževalnih dogodkov, v katerih je sodelovalo 180 otrok. Prav tako je bilo izšolanih 16 novih mentorjev v šolah in mladinskih organizacijah primorsko notranjske regije ter širše.

V okviru projekta je bilo prijavljenih 11 idej na POPRI, tekmovanje v podjetniških idejah mladih, od katerih sta se dve ideji uvrstili v finale na nacionalnem nivoju. Poleg tega so v projekt vključili tudi predstavnike ranljivih skupin.

Vodja Mrežnega podjetniškega inkubatorja Perspektiva, dr. Jana Nadoh Bergoč, je poudarila, da so vse sodelujoče šole že vključile podjetniške aktivnosti v svoje šolske načrte za naslednje leto. Kar 11 šol je uspelo pridobiti sredstva na razpisu SPIRIT za nadaljevanje teh aktivnosti, kar kaže na uspešnost projekta in zanimanje šol za podjetnost.

V Podjetniškem inkubatorju Perspektiva so izpostavili, da so s sistematičnim spodbujanjem podjetniških kompetenc uspeli razširiti zavedanje o pomenu podjetništva ter inovativnosti med mladimi v regiji.

Hkrati so si prizadevali za integracijo podjetnosti in podjetništva v obstoječe dejavnosti šol in organizacij, s čimer želijo doseči, da se mladi zavedajo pomena podjetniških kompetenc pri reševanju izzivov v lokalnem in globalnem okolju.

Vir: Podjetniški inkubator Perspektiva

Napolitanske pice Pri Zotlarju v srcu Brkinov

Gostilna Pri Zotlarju je v svojo gostinsko ponudbo dodala peko napolitanskih pic. Na odprtju oddelka picerije, ki se ga je udeležila tudi podžupanja Majda Godina, so obiskovalci lahko okušali napolitanske pice, v meniju jih je zapisanih 12 vrst, in se družili v prijetnem vzdušju.

Pica je vedno dobra, čeprav je klasična, napolitanska pa je nekaj več, saj je znano, da so Napolitanci kralji pice, je povedala gostinka Tadeja Logar in dodala, da je pica pripravljena iz kakovostnih sestavin, proizvedenih na italijanskem podeželju, pečena pa je v izvorni napolitanski peči.

Gostilna Pri Zotlarju je družinska gostilna s prenočišči, ki deluje že več kot 100 let. Vodi jo že četrta generacija družine Zotlar. S širitvijo ponudbe so zaposlili picopeka Jana Lever, ki se je večkrat odlikoval na državnih tekmovanjih.

Sobe so se izkazale kot dobra naložba. Gostje pri njih radi tudi prenočijo, od dneva do treh dni, še posebej tisti, ki imajo

radi naravo. Obisk Pri Zotlarju jim ponuja tudi možnost izletov v okolico in dlje. Le nekaj korakov stran teče reka Reka s svojimi mirnimi pritoki, ki vabijo na sprehode in kolesarske ture po lepo urejenih gozdnih poteh.

Zaradi boljšega povezovanja so se Pri Zotlarju včlanili v Društvo za gostinstvo in turizem Postojna in Pivka in sodelovali na odmevnem dogodku Čemaževi dnevi na Zelenem krasu v soorganizaciji Regionalne razvojne agencije Zeleni kras.

AFČ

Skupina Pivka - Delamaris je prejela posebno priznanje

Skupina Pivka – Delamaris je prejemnica zlatega priznanja za inovacijo, foto: arhiv skupine

Skupina Pivka - Delamaris je prejela posebno priznanje Financ in GZS – Zbornice kmetijskih in živilskih podjetij. Organizatorji s pomočjo projekta opozarjajo na inovativnost in dobre prakse slovenske živilske industrije ter omogočajo, da jih spozna širša javnost.

Zmagovalce so razglasili 7. junija na dogodku Gospodarske zbornice Slovenije – Zbornice kmetijskih in živilskih podjetij z naslovom »Vrh kmetijskih in živilskih podjetij 2023« v Portorožu. Osrednja pozornost dogodka so konkurenčnost in produktivnost v kmetijskih in živilskih podjetjih ter kultura zagotavljanja varnosti živil. Posebno priznanje je v imenu skupine Pivka prevzel predsednik mag. Janez Rebec.

Ob podelitvi nagrad so obrazložili: »Podjetje odlikuje uspešno poslovanje, njegov pomen za slovensko živinorejo ter predelavo piščančjega mesa in rib, ki jo spodbuja z dobrim sodelovanjem z rejci in nenehnim nadgrajevanjem kakovosti ter z inovativnimi trženjskimi metodami. Podjetje je močno vpeto v lokalno okolje, saj tesno sodeluje z lokalno skupnostjo in je pomemben zaposlovalec. Poudariti je treba odlično komunikacijo v kriznih razmerah v času covida, ki je vodila k uspešni zaježitvi pandemije covida v podjetju, in pravočasno ukrepanje na ravni celotnega lokalnega okolja. Zgledno je njegovo sodelovanje z drugimi podjetji

iz različnih dejavnosti in v odnosu do porabnikov, kjer prisluhne njihovim potrebam, sledi trendom in prispeva k javnemu zdravju. Tako so s svojimi kooperanti pristopili k reji piščancev stoočstotno brez antibiotikov, vse meso je slovenskega porekla, pri reji upoštevajo najvišje standarde do živali prijazne reje. Podjetje veliko vloga tudi v trajnostni razvoj in nove tehnologije tako pri reji kot v predelavi, kjer upoštevajo najvišje standarde živilske proizvodnje. Velik napredek so naredili na področju učinkovite rabe energije in uvajanja obnovljivih virov energije. So vrhunski ponudnik piščančjega mesa, že pripravljenih piščančjih in ribjih jedi.« Vir: Častnik Finance, projekt Agrobiznis, 2023

V preteklem letu so bili v skupini Pivka – Delamaris prodorni na več področjih

Med drugim so se prvi in edini zavezali za Skrbno rejo 100% brez antibiotikov (Prejeli tudi zlato priznanje za inovacijo GZS Primorske in uvrstitev v izbor inovacij na nacionalni ravni), razvili inovativne ribje solate (Prejeli tudi srebrno priznanje za inovacijo GZS Primorske), na obe lokaciji (Kal in Kromberk) postavljali sončne celice, uspešno prodirali na nove trge, izvajali mentorski program in tudi na drugih področjih delovali trajnostno.

Petra Skok, Skupina Pivka - Delamaris

V regiji letos tri zlata priznanja

Regionalna gospodarska zbornica Postojna je 13. junija v Kozini podelila priznanja za najboljše inovacije v primorsko notranjski regiji.

Zlata priznanja je komisija podelila **Kovinoplastiki Lož** za globoko vlečeno nerjavno pomivalno korito z izredno globino posode, **Kolektorju ATP** za nov večfunkcijski senzor za nadzor dinamike vozila z upravljanjem podatkov iz oblaka in **Pivki Perutninarstvu** za rejo piščancev povsem brez antibiotikov.

Srebrno priznanje sta prejela **Delamaris** za novo linijo ribjih solat in samostojni podjetnik **Primož Rojc** za leseno igraro za odprto igro, bronasto pa samostojna inovatorica **Kristina Abram** za družabno igro za starejše.

Vir: STA, foto: GZS

Trajnostno gospodarstvo v primorsko notranjski regiji: Izzivi in priložnosti

Notranjsko-primorske novice so v sodelovanju z Regionalno zbornico Postojna, Mrežnim podjetniškim inkubatorjem Perspektiva, Regionalno razvojno agencijo Zeleni kras in Zavodom Znanje Postojna 15. junija v Postojni izvedle posvet o trajnostnem gospodarstvu v regiji. Moderatorica dogodka, dr. Violeta Bulc, nekdanja evropska komisarka za promet in kuratorka Ekocivilizacije, je poudarila, da je primorsko notranjska regija "regija prihodnosti". Naravni viri in potenciali, ki jih regija ima, predstavljajo odlično osnovo za trajnostni in sonaraven razvoj.

Mag. Boštjan Požar, direktor RRA Zeleni kras in direktor območne zbornice pri GZS, je predstavil kazalnike o razvitosti, ki kažejo, da je regija kljub preboju v zadnjih letih še vedno na repu slovenskih regij. Produktivnost in donosnost kapitala sta na visoki ravni, vendar sta tako dodana vrednost na zaposlenega kot povprečna bruto plača pod slovenskim povprečjem.

Nekateri izmed sogovornikov so izpostavili naravne vire in turizem kot ključne dejavnike za razvoj regije. Opozorili so tudi na potrebo po večji vključenosti ključnih deležnikov, kot so kmetje, obrtniki in podjetniki. Dolgi postopki spreminjanja prostorskih aktov in obdavčitev so prepoznani kot ovire za investitorje.

Poudarjena je bila potreba po opolnomočenju prebivalcev in vzpostavitvi sistema prenosa znanja med ljudmi in institucijami. Ključno vlogo pri tem imajo javne institucije, ki s finančno podporo lahko spodbujajo razvoj znanja in aktivacijo prebivalcev.

Udeleženci so izpostavili pomanjkanje ustrezne javne prometne infrastrukture v regiji, kar se odraža v visoki številki avtomobilov na prebivalca. Izboljšanje poveztivosti regije je ključnega pomena za razvoj kadrov in pritok novega znanja.

Kljub visoki stopnji delovne aktivnosti in nizki stopnji brezposelnosti se v regiji soočajo s pomanjkanjem kakovostnih delovnih mest. Kar 40 odstotkov delovno aktivnih ljudi dela izven regije, kar negativno vpliva na razvoj.

Vir: Notranjsko primorske novice, foto: Valter Leban

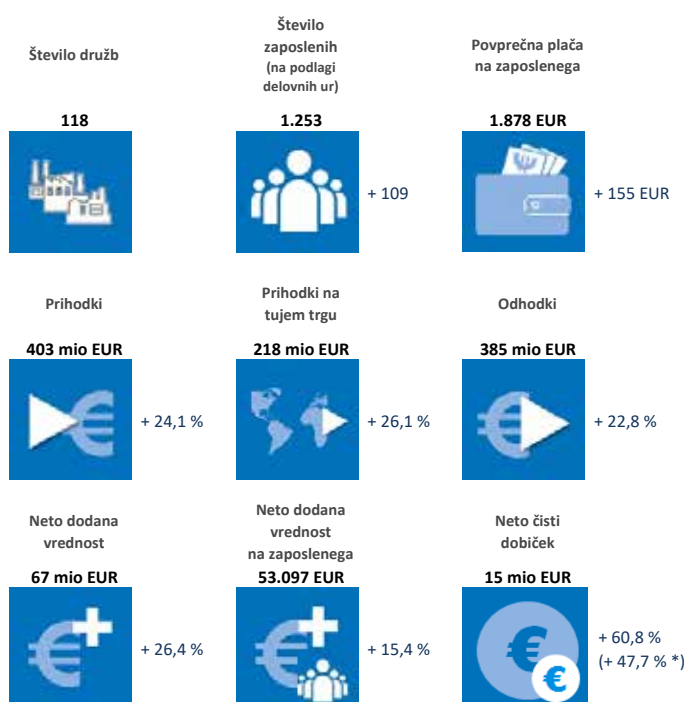

Agencija Republike
Slovenije za javnopravne
evidence in storitve

Datum: 2. 6. 2023

OBČINA PIVKA - pomembnejši podatki iz letnih poročil za leto 2022

V občini je 175 samostojnih podjetnikov zaposlovalo 102 delavca ali 10 več kot v letu 2021.

Ustvarili so neto podjetnikov dohodek v znesku 1,8 mio EUR, nominalno 14,0 % več, realno pa 4,7 % več kot v letu 2021.

Opomba: *realna vrednost glede na indeks cen življenjskih potrebščin v obdobju januar–december 2022 v primerjavi z obdobjem januar–december 2021, ki je znašal 108,8 (vir: Statistični urad RS).

Vir: AJPES, podatki iz letnih poročil poslovnih subjektov za leto 2022.

Ko volk pride v bližino vasi, postane človeku nevaren. Drži ali ne drži?

DINA

Ste se kdaj vprašali, kako pogosto ljudje dejansko srečajo volka v naravi? Raziskovalci nam povedo, da je to precej redek dogodek, ki ga ne doživi vsak posameznik. Kljub temu pa lahko situacija postane precej napeta, ko volk pride v bližino vasi. Kako in zakaj se to zgodi?

Primeri, ko volk pride v bližino vasi, so različni. Najpogostejše se to zgodi, ko mlad volk išče svoj nov teritorij. Mladi volkovi običajno ostanejo s svojimi starši in pomagajo pri vzreji mladičev. Vendar, ko v tropu ostane preveč gobcev za nahraniti, se mladiči odpravijo iskat svoj prostor. Pri tem se morajo izogibati drugim že vzpostavljenim teritorijem volkov, infrastrukturi, kot so ceste, naselja, kmetijske površine, in tako naprej. Kljub temu, da se trudijo izogniti tem območjem, se včasih znajdejo tudi v bližini vasi ali celo znotraj njih. Mladi volkovi še nimajo veliko negativnih izkušenj s človekom in so radovedni ter naivni.

Pogosto se volk približa tudi pašnim živalim. V Franciji so spremljali, kako pogosto se volk ponoči približuje ogradam in čredam. Kljub večkratnemu približevanju pa volk v večini primerov ni napadel pašnih živali. Torej, samo približevanje volka še ne pomeni, da bo napadel.

Približevanje prostoživečih živali in njihov napad na človeka pogosto povezujemo tudi s steklino. V Sloveniji smo leta 2016 razglasili za državo brez stekline, ki se je prej pojavljala predvsem pri lisicah. Možnost srečanja s steklim volkom je zato zelo redka.

Čeprav je srečanje z volkom v bližini vasi redek dogodek, lahko ob tem čutimo neko strahospoštovanje. Pomembno pa je razumeti, da volk sam po sebi ni nevaren za ljudi. V primeru, da opazite volka v bližini vasi in se situacija redno ponavlja, je priporočljivo obvestiti pristojne organe na 112. V Centru Dina Pivka se zavedamo, da je volk lahko problematičen sosed. Kljub številnim uspešnim načinom varovanja pašnih živali, tudi na Pivškem še vedno prihaja do škodnih primerov. Če vas zanima več o tem, si lahko v naslednji številki Pivškega lista preberete članek o načinih varovanja pašnih živali in ukrepih v primeru morebitne škode. Dodatne informacije pa lahko najdete tudi na spletnem portalu Varna paša (www.varna-pasa.si).

Manca Velkavrh, Bernarda Bele, Meta Mavec, Helena Šneberger Mandelj, foto: Francesca Mantero

Mesto Krasa - Krasno družinsko raziskovanje

V Centru Dina se pridružujemo družinskemu festivalu v organizaciji Notranjskega muzeja Postojna in Visit Postojna. 25. in 26. avgusta bo veljal 25 odstotni popust na

vstopnino v Center Dina. V okviru festivala bomo pripravili javno vodenje in sodelovali z delavnico, ki bo 26. avgusta na dvorišču Notranjskega muzeja.

Center Dina

Nova kolesarska "Risova pot" povezuje Slovenijo in Hrvaško

19. maja sta novo kolesarsko "Risovo pot", ki bo navdušila strastne gorske kolesarje, "odprli" prvi dve kolesarki, Maria Prasch in Gabriele Ruthofer iz Avstrije. Pot, dolga 221 km, se razteza od Pivke do Reke, prečka slikovito Dinarsko gorovje ter vodi k Jadranskemu morju.

Risova pot je rezultat sodelovanja med umetnico Chiaro Terraneo, evropsko kolesarsko skupnostjo gravgrav.cc, znanstveniki s Fakultete za biologijo Univerze v Ljubljani ter Zavodom za turizem Pivka. Njena edinstvenost se kaže tudi v izobraževalnih vidikih, saj kolesarjem omogoča spoznavanje naravnih lepot in velikih zveri, kot je ris, skozi naloge na poti.

Kolesarji se lahko odpravijo na Risovo pot iz Centra Dina v Pivki, kjer prejmejo vstopno torbico z vstopnico za ogled centra Dina ter vsemi potrebnimi informacijami za uspešno kolesarjenje. Pot prinaša priložnosti za odkrivanje kraške pokrajine, presihajočih jezer, gozdov in vstopa v narodni park Risnjak. Predvideni čas kolesarjenja je štiri dni, po koncu poti pa se kolesarji vrnejo nazaj v Pivko z vlakom.

Več informacij o tej kolesarski poti je na voljo na spletni strani: <https://gravgrav.cc/en/route/lynx-trail>

Zavod za turizem Pivka

Nov turistični produkt: DINAmična Pivka

Nov produkt pod imenom DINAmična Pivka je namenjen različnim ciljnim skupinam, posameznikom in organiziranim skupinam, ki želijo spoznavati urbani del Pivke, njeno zgodovino, kulturno in naravno dediščino. Izhodiščna točka doživetij je Center Dina Pivka v Krpanovem domu.

DINAmična Pivka združuje štiri produkte - DINAmično pustolovščino, DINAmično učilnico, DINAmično dediščino in DINAmično zabavo. Programi so namenjeni družinskemu, samostojnemu ali vodenemu raziskovanju urbanega dela Pivke in bližnjih zelenih površin.

Cilji novega turističnega produkta so ozaveščanje o varstvu okolja in ohranjanja naravne ter kulturne dediščine, podaljševanje obiska gostov v mestu Pivka, nadgradnja doživetja ogleda interaktivne razstave o velikih zvereh, povezovanje aktivnosti Zavoda za turizem Pivka z aktivnostmi ostalih ponudnikov občine Pivka, povečanje prepoznavnosti občine Pivka in njene turistične ponudbe med domačimi in tujimi gosti ter povečanje prepoznavnosti Zavoda Pivka in priprava novih aktivnosti za občane Pivke.

DINAmična pustolovščina je samostojno raziskovanje po vnaprej predvideni poti s pomočjo DINAmične beležke in zanimivih nalog, namenjeno je **družinam z otroki, tudi lokalnim prebivalcem**, ki želijo obogatiti **znanje o domačem okolju**. Predviden čas raziskovanja je 60 minut, odvisno od starosti otrok in njihovih željah po dodatnem raziskovanju. **DINAmična beležka je raziskovalni pripomoček**, ki poleg zemljevida poti vsebuje tudi naloge, ki jih otroci rešujejo na poti in naloge, ki jih otroci rešujejo v domačem okolju. Otroci tako podoživijo pustolovščino in mestno okolje Pivke primerjajo s svojim domačim okoljem. **DINAmično beležko lahko kupite v TIC Krpanov dom** in se od tam podate na pustolovščino. V Zavodu za turizem Pivka bomo ob različnih priložnostih organizirali tudi **vodene DINAmične pustolovščine**, prvič že **avgusta**, ko se bodo udeleženci medgeneracijskih aktivnosti »Počitnice pred Krpanovim domom«, podali na DINAmično raziskovanje.

DINAmična učilnica in DINAmična dediščina sta zasnovani kot **vodena programa**, prvi za **šolske skupine**, drugi pa za **organizirane skupine odraslih**. Pri obeh programih kot raziskovalni pripomoček služi DINAmična beležka.

Več o DINAmični zabavi, praznovanju rojstnih dni v Dini, razkrijemo v prihodnji številki Pivškega lista. Z izvajanjem programa bomo začeli v septembru.

Helena Šneberger Mandelj

OPERACIJA: (DO)ŽIVI V URBANEM OKOLJU

Nov turistični produkt DINAmična Pivka je nastal v okviru operacije (Do)živi v urbanem okolju. Naložbo sofinancirajo Republika Slovenija, Ministrstvo za gospodarski razvoj in

tehnologijo ter Evropska unija iz Evropskega sklada za regionalni razvoj.

Poletne aktivnosti

Poletno sezono smo začeli s **Poletno muzejsko nočjo** v sodelovanju s **Knjižnico Bena Zupančiča Postojna** in projektom **LIFE Lynx**, obeležili smo 11. junij, **mednarodni dan risov**. Obiskala nas je **Desa Muck**, ki je predstavila svojo novo knjigo, Pogumni Maks, ki je nastala v sodelovanju s strokovno ekipo projekta LIFE Lynx, in govori o risu Maksu in njegovi izjemni poti. Javno vodenje na temo risov je izvedla **Maja Sever**, zaposlena na projektu LIFE Lynx pri ZGS. Sledila je kino delavnica, nočni sprehod z lovcom in pripovedovanje lovskih zgodb ob ognjišču.

Poleg številnih šolskih skupin, ki smo jih gostili prav do predzadnjega šolskega dne, so nas v juniju obiskali še predstavniki skupin LAS iz Poljske in Slovenije. Poseben izziv je bila skupina 200 mladih udeležencev oratorija Žiri. S štiri ure dolgim programom, ki je obsegal ogled Centra DINA, film in delavnico o velikih zvereh in DINAmično učilnico, smo dokazali, da lahko brez težav izvedemo tudi daljši program za bistveno večje skupine, kot jih navadno gostimo.

Z nastopom poletnih počitnic je nastopil čas, ko Zavod za turizem Pivka trikrat tedensko pripravlja **medgeneracijske delavnice** v sklopu **Poletja pred Krpanovim domom**. Otvorili smo jih prav z delavnico DINA Pivka. Ogledali smo si center, izdelali risje maske, izdelali nove didaktične igre in se z njimi igrali. Občani in občanke Pivke, ne pozabite – vstop v Center DINA je za vas **brezplačen**. V juliju in avgustu vas pričakujemo vsak dan med 9. in 18. uro.

Helena Šneberger Mandelj, Zavod za turizem Pivka

30. mednarodna krasoslovna šola tudi na Pivškem

Letošnja 30. mednarodna krasoslovna šola "Klasični kras", ki jo organizira Inštitut za raziskovanje krasa ZRC SAZU, pod pokroviteljstvom Unesca, se je osredotočila na raziskovanje krasa in razvoj konceptualnih modelov. Šola je združila okoli 170 udeležencev iz več kot 35 držav.

Poudarek je bil tudi na **strokovnih ekskurzijah**, kjer so predstavili najnovejše speleološke in krasoslovne

raziskave na različnih območjih kontaktnega krasa in kraških vodotokov. 100 udeležencev se je odpravilo v Palčje, kjer so jim predstavniki Inštituta za raziskovanje krasa ZRC SAZU dr. Cyril Mayaud, dr. Franci Gabrovšek, dr. Nataša Ravbar in dr. Blaž Kogovšek predstavili hidrogeologijo Zgornje pivške doline, nad Matijevo jamo in pred jamo v Ždinku pa hidrogeologijo Palškega jezera in jame v Ždinku.

AFČ, foto: Astrid Švara

Redke in ogrožene rastline

Na Pivških presihajočih jezerih uspevajo redke in ogrožene rastlinske vrste, med katerimi izstopata **robati luk** (*Allium angulosum*) in **ilirski meček** (*Gladiolus illyricus*). Robati luk se pogosto pojavlja v nižjih delih jezer, kjer je rastišče bolj vlažno, medtem ko ilirski meček uspeva na nekoliko manj vlažnih rastiščih v višjih in robnih delih jezerskega dna. Na Pivških jezerih je tudi obsežno rastišče **celolistnega srobota** (*Clematis integrifolia*), ki dobro prenaša različne vlažnosti in se pojavlja na večini jezer. Za ohranjanje teh vrst je pomembno ohraniti travnike na dnu jezer in ustrezno upravljati s košnjo.

Tina Kirn, foto: Tina Kirn

Petelinjsko jezero z največjimi sestoji robatega luka

Primer rastišča ilirskega mečka na Malem Zagorskem jezeru

Primerki celolistnega srobota na Palškem jezeru

Invazivne tujerodne vrste

Invazivne tujerodne vrste predstavljajo resno grožnjo za naravno ravnovesje in biodiverzitetu. Prenašamo jih namerno ali nenamerno na območja, kjer niso naravno razširjene. Te vrste so zelo prilagodljive, sposobne hitre rasti in intenzivnega razmnoževanja, kar povzroča škodo v okolju. Odstranjevanje invazivnih vrst pred cvetenjem oz. tvorbo semen ter ozelenitev odprtih površin z domačimi vrstami so ključni ukrepi za preprečevanje širjenja in ohranjanje krajine. Pomembno je, da prepoznamo invazivne vrste in jih pravilno odstranjujemo, da ohranimo domače vrste in krajino.

Kaja Vereš

Ambrosija, foto: Nina Doles

Zlata rozga v odcvetanju, foto: Nina Doles

Enoletna suholetnica, foto: Kaja Vereš

Začeli z obnovo Napoleonovega mosta in urejanjem poti

Poleg naravovarstvenih, izvajamo več aktivnosti, namenjenih usmerjanju in informiranju obiskovalcev. V Ekomuzeju poteka obnova in nadgradnja interpretacije presihajočih jezer. Na širšem območju krajinskega parka pa bomo v naslednjih mesecih uredili in označili več kilometrov poti, ki bodo namenjene usmerjanju obiskovalcev. S tem bomo izboljšali dostopnost tako za domačine kot obiskovalce.

Junija smo začeli z obnovo dotrajanega Napoleonovega mosta pri naselju Drskovče. Kamniti most s polkrožnima lokoma iz 18. stoletja je kulturni spomenik lokalnega pomena. Preko mosta poteka pot v smeri Drskovskih jezer in Palčja, ki jo domačini uporabljajo za upravljanje zemljišč, obiskovalci pa za ogled jezer. Pri obnovi aktivno sodeluje Zavod za varstvo kulturne dediščine, OE Nova Gorica. Obnovitvena dela potekajo v okviru aktivnosti urejanje in označevanje poti ter obnova mosta, ki jo izvaja podjetje Marjan Žužek s. p. s podizvajalcem, podjetje Marko Rovtar s. p.. Slednji je zadolžen za obnovo mosta in ima večletne izkušnje z gradnjo ter obnovo kamnitih objektov. Aktivnost sofinancirata Republika Slovenija in Evropska unija iz Evropskega sklada za regionalni razvoj.

Ekomuzej že sije v novi zunanji podobi

Obnovitvena dela Ekomuzeja Pivških presihajočih jezer se zaključujejo. Izvajalec, Komunala Sežana d. d., je z intenzivnimi gradbenimi deli začel marca letos in le-ta so že skoraj zaključena. Ekomuzej je dobil prizidek in z njim dodatne površine, prenovljene inštalacije, notranjost, streho in energetske varčne zunanje ovoje. S pridobitvijo dvigala in ureditvijo sanitarij za invalidne osebe, bo v

prihodnje interpretacija presihajočih jezer dostopna širšemu krogu ljudi. Sledi še ureditev notranje opreme in interpretacije pod taktirko podjetja GEArt d.o.o.. Ob tem pa bo potekala tudi ureditev okolice Ekomuzeja, kjer bo v prihodnjih mesecih urejena razgledna ploščad. Občina Pivka bo s tem pridobila sodobno opremljeno interpretacijsko središče, namenjeno tako domačinom kot obiskovalcem krajinskega parka. Ureditev Ekomuzeja Pivških presihajočih jezer poteka v okviru projekta PIVKA. KRAS.PRESIHA, ki ga sofinancirata Republika Slovenija in Evropska unija iz Evropskega sklada za regionalni razvoj.

Eva Šabec Korbar, foto: arhiv projekta PKP

PIVKA.KRAS.
PRESIHA

Pivška
presihajoča
jezera

EVROPSKA UNIJA
EVROPSKI SKLAD ZA
REGIONALNI RAZVOJ
NALOŽBA V VAŠO PRIHODNOST

V Parku odprta gostujoča razstava Vojaškega muzeja Slovenske vojske »Priznanja Ministrstva za obrambo Republike Slovenije«

V Parku vojaške zgodovine je bila v četrtek, 22. junija, s krajšo slovesnostjo odprta gostujoča razstava Vojaškega muzeja Slovenske vojske »Priznanja Ministrstva za obrambo Republike Slovenije«.

Razstava, pod katero sta se podpisali avtorica Simona Pörš in oblikovalka Nives Ajdovec Lašič, prinaša strukturiran pregled vojaških odlikovanj različnih redov ter stopenj Ministrstva za obrambo Republike Slovenije. Priznanja se podeljujejo zaslužnim pripadnikom Slovenske vojske, sodelavcem Ministrstva za obrambo, vojaškim poveljstvom, enotam in pripadnikom tujih oboroženih sil za zasluge pri razvoju ter krepitvi Slovenske vojske in obrambi države, za hrabrost v vojni in miru ter za uspehe pri opravljanju vojaške službe.

Razstava je v Parku vojaške zgodovine umeščena ob bok nosilne razstave »Pot v samostojnost«, ki prikazuje dogajanje ob osamosvajanju Slovenije v letih '90 in '91. Slovenski vojski so bili takrat postavljeni temelji, na katerih stoji in iz katerih raste ter se razvija. Odprtje razstave časovno sovпада s pričetkom obeleževanja dneva državnosti, z gostovanjem vse do konca avgusta pa bo dragoceno dopolnila muzejske vsebine v času osrednje poletne sezone.

V Parku vojaške zgodovine so gostujoče razstave zelo veseli, saj sta promocija Slovenske vojske in predstavljanje delovanja ostalih služb Ministrstva za obrambo pomembni poslanstvi Parka vojaške zgodovine, pri čemer so vojaška priznanja dragocen element za vpogled v širino delovanja Ministrstva za obrambo Republike Slovenije.

Slovesnosti ob odprtju najnovejše razstave v Parku vojaške zgodovine so se kot častni gostje udeležili tudi načelnik štaba Generalštaba Slovenske vojske brigadir dr. Anže Rode, direktor Uprave za vojaško dediščino Republike Slovenije mag. Matjaž Ravbar, župan Občine Pivka Robert Smrdelj in načelnik Vojaškega muzeja Slovenske vojske podpolkovnik Marko Hlastec. Prvo vodenje po razstavi je za častne goste izpeljala njena avtorica Simona Pörš, dogodek pa je zaokrožil nastop terceta pihal Orkestra Slovenske vojske.

PVZ, foto: Boštjan Kurent

Obisk predsednice Državnega zbora

Park vojaške zgodovine (PVZ) je 19. maja obiskala predsednica Državnega zbora (DZ) mag. Urška Klakočar Zupančič. Visoko gostjo je spremljal poslanec DZ in predsednik Odbora za obrambo dr. Martin Premk, delegacijo sta sprejela župan Občine Pivka Robert Smrdelj in direktor Parka mag. Janko Boštjančič.

Predsednica se je v pogovoru med ogledom razstav seznanila z razvojno potjo Parka do današnjega obsega. Poseben interes je pokazala za novo razstavo »Enigma – skrivnostno zakulisje vojne«, pritegnila jo je tudi doživljajska ponudba, saj si je z zanimanjem ogledala notranjost podmornice P-913 Zeta in se preizkusila na simulatorju letenja z letalom Spitfire. Obisk je sklenila z vpisom v knjigo častnih gostov, kjer je Parku čestitala za uspešno delo in se vodstvu zahvalila za prijazen sprejem ter zanimivo izkušnjo.

PVZ, foto: Simon Avsec

Svetovno znani strokovnjak dr. Mark »Enigma« Baldwin s predavanjem navdušil slovenske ljubitelje kriptologije

Park vojaške zgodovine in Računalniški muzej imata na prvi pogled le malo skupnega, pa vendar sta ekipi obeh institucij maja združili moči ter v Slovenijo povabili dr. Marka Baldwina, ki je širom sveta poznan pod vzdevkom Dr. Enigma, saj velja za vodilnega strokovnjaka na področju poznavanja nemške šifrirne naprave Enigma in tudi z njo povezanega zgodovinskega dogajanja. Kot poklicni predavatelj navdušuje ljubitelje kriptologije in vojaške zgodovine v številnih državah po celem svetu.

Dr. Enigma je tako navdušil tudi udeležence predavanja v Parku vojaške zgodovine v torek, 23. maja, in v Računalniškem muzeju v četrtek, 25. maja. Zagnan in prepričljiv predavatelj je s prikazom delovanja na originalni Enigmi ostal vsem udeležencem v trajnem spominu. Odmevno predavanje o Enigminih mehanizmih šifriranja je dopolnila predstavitev vodje laboratorija Računalniškega muzeja Marka Štamcarja, ki je kot izkušen demonstrator tehnologije oživil in na preizkus postavil nenavadno igračo iz zbirke Računalniškega muzeja, na prvi pogled nedolžno otroško igračo slovenskega proizvajalca Mehano – pisalni stroj Barbie. Kontrast med predstavljenima napravama je udeležence obeh muzejskih večerov spodbudil k premisleku o vlogi kriptografije v vsakodnevnem življenju, v svetu, kjer je življenje posameznika informacijsko bolj izpostavljeno kot kadar koli prej.

V okviru obiska v Parku vojaške zgodovine si je dr. Baldwin seveda ogledal tudi novo razstavo »Enigma – skrivnostno zakulisje vojne« in z zanimanjem prisluhnil zgodbi »pivške« Enigme M4 ter nemškega minolovca R 15, s katerega

izhaja. Ob vodnem ogledu preostalih muzejskih vsebin je vodstvu Parka izrazil vse pohvale za uspešno upravljanje tako obsežne zbirke vojaške tehnične zapuščine kot tudi za atraktiven nabor muzejskih razstav.

Ob obisku Računalniškega muzeja pa si je Dr. Baldwin ogledal muzejsko zbirko, stalno razstavo in gostujoči razstavi »Escape, popotovanje v osrčje digitalnih kultur« ter »Kaj te briga?!«, ki naslavljata pereče teme, povezane z varstvom podatkov, kiber nadzorom in digitalno suverenostjo.

PVZ, foto: Boštjan Kurent

Park obiskali veleposlaniki držav članic NATA

Park vojaške zgodovine (PVZ) je 7. junija gostil skupino veleposlanikov držav članic Nata. Srečanja, ki ga je organiziral veleposlanik Republike Češke Nj. Eksc. Juraj Chmiel, se je udeležilo 21 veleposlanikov oz. odpravnikov poslov.

Zbrane je v imenu Občine Pivka pozdravila direktorica Zavoda za turizem Pivka Jana Gržinič, PVZ pa je predstavil direktor mag. Janko Boštjančič. Goste sta pritegnila oris hitrega razvoja muzejskega kompleksa, zlasti pa koriščenje razvojnih sredstev EU. Pri ogledu razstav sta največjo pozornost vzbudili razstava »Pot v samostojnost« in »Enigma – skrivnostno zakulisje vojne«.

Delegacija je srečanje sklenila ob prijetnem druženju s pokušino izdelkov lokalnih podjetij Pivka d.d. in Delamaris d.o.o..

PVZ, foto: Boštjan Kurent

Park gostil mednarodno konferenco »Broken wing/Zlomljeno krilo 2023«

Park vojaške zgodovine (PVZ) je 14. junija gostil mednarodno konferenco »Zlomljeno krilo/Broken Wing 2023«, ki so se je udeležili domači in več tujih strokovnjakov s področja obravnave ter preiskovanja letalskih nesreč. Zbrane na uvodnem dogodku tradicionalnega tridnevnega srečanja, že drugič organiziranega v PVZ, sta ob pričetku nagovorila vodja Službe za preiskave letalskih nesreč in incidentov vojaških zrakoplovov Republike Slovenije polkovnik Mihael Klavžar, kot glavni organizator konference, ter direktor PVZ mag. Janko Boštjančič.

Glavni poudarek na dopoldanskem delu konference je bil namenjen predstavitvi izsledkov arheološke raziskave padca nemškega letala DWF C.V., ki je strmoglavilo v spopadu ob robu 12. soške bitke v oktobru 1917. Projekt arheološke obravnave ostankov letala iz prve svetovne vojne, ki je tudi v svetovnem merilu velika redkost, je udeležencem konference predstavil prof. dr. Andrej Gaspari z Oddelka za arheologijo Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani.

Predavanju je sledil voden ogled razstav in zbirk Parka s poudarkom na letalski zbirki ter razstavi »Do pekla in nazaj«, ki obravnava padla ameriška letala med drugo svetovno vojno na slovenskem ozemlju.

Ob robu konference je PVZ dobil tudi listino o donaciji dveh demilitariziranih raket 9M14 Maljutka s strani črnogorskega

podjetja Poliox, ki se ukvarja s proizvodnjo eksploziva, pa tudi z delaboracijo minsko-eksplozivnih sredstev. Donacija eksponatov je bila ideja prof. dr. Marinka Aleksića, ki je v podjetju vodja raziskovalno-razvojnega centra in se je konference udeležil kot predavatelj. Prof. Aleksića, upokojenega polkovnika Vojske Črne gore in uglednega strokovnjaka na področju vzdrževanja vojaške tehnike ter Nato standardizacije in kodifikacije, veže na Slovenijo dolgoletno sodelovanje s kolegi z Ministrstva za obrambo Republike Slovenije.

V PVZ tako prof. Aleksiću kot tudi vodstvu podjetja Poliox izražajo hvaležnost za pomembno donacijo, ki bo še utrdila odlično sodelovanje Parka s črnogorskimi institucijami in ljubitelji vojaške ter tehnične dediščine.

PVZ, foto: Boštjan Kurent

Poletna muzejska noč

V Parku vojaške zgodovine (PVZ) je 17. junija muzejski utrip ob pričetku osrednje turistične sezone popestrila »Poletna muzejska noč« z več kot 400 obiskovalci.

Kot del dodatne ponudbe v sklopu Poletne muzejske noči so bili organizirani vodeni ogledi tankovsko-artilerijske zbirke v paviljonih B in C, kjer so razstavljeni najstarejši eksponati iz zbirke, ter vodeni ogledi po nosilni razstavi »Pot v samostojnost«. V razstveni prostor je bil prvič umeščen

tudi tank M-55S. Slovenska izvedenka M-55S predstavlja pomembno popestritev muzejske ponudbe, saj tank, odkar se je pojavil na bojiščih vojne v Ukrajini, vzbuja veliko zanimanje tako domačih kot tujih obiskovalcev. Gostje so se lahko udeležili tudi vodenj po različnih muzejskih razstavah ter depojskem objektu treh nacionalnih muzejev in odprtem delu depojev.

PVZ, foto: Boštjan Kurent

V Parku potekala znanstvena konferenca »Leto 1943 na Slovenskem«

V Parku vojaške zgodovine je 24. maja potekala znanstvena konferenca »Leto 1943 na Slovenskem – osemdeset let pozneje«, ki jo je v sodelovanju s Parkom pripravil Študijski center za narodno spravo. Zbrane sta uvodoma pozdravila direktor Študijskega centra za narodno spravo dr. Tomaž Ivešič in direktor Parka vojaške zgodovine mag. Janko Boštjančič.

Zgodovinsko dogajanje v letu 1943 so s svojimi znanstvenimi prispevki osvetljevali priznani zgodovinarji: dr. Klemen Kocjančič (Slovenski partizani in prelomno leto 1943), podpolkovnik Matjaž Bizjak (Največji italijanski vojaški poraz septembra 1943 – iskanje vojaških vzrokov), polkovnik dr. Tomaž Kladnik (»Vojska, ki jo bodo sestavljali samo Slovenci«). Ustanovitev in organizacija Slovenskega domobranstva), dr. Blaž Torkar (Partizani, zavezniki in leto 1943), dr. Pavlina Bobič (Novomeška jesen 1943), dr. Damjan Hančič (Prelomno leto 1943 na Gorenjskem), dr. Renato Podbersič (Leto 1943 na Primorskem. Konec starega in začetek novega), dr. Denis Cerkvenik (Strateški položaj Operacijske cone Jadransko Primorje v okvirih Tretjega rajha 1943–1945), mag. Amir Obhodaš (Suradnja talijanskih i četniških snaga tijekom operacije Weiss

I), dr. Tamara Griesser Pečar (Kočevski proces – prvi revolucionarni proces na Slovenskem) in dr. Matic Batič (Boj za prostor: ideološki posegi v kulturno krajino na Primorskem 1943–1945).

V okviru programa konference so si udeleženci ogledali tudi novo razstavo »Enigma – skrivnostno zakulisje vojne«, ki odstira vpogled v delovanje zavezniških kriptanalitikov, ki so prav v letu 1943 dosegli pomembne uspehe in s tem vplivali na nadaljnji potek vojne.

PVZ, foto: Boštjan Kurent

Mednarodni festival miniaturne »Svet v malem«

V Parku vojaške zgodovine (PVZ) je 13. maja potekal mednarodni festival miniaturne »Svet v malem« v organizaciji istoimenskega društva. Festival je zbral 169 tekmovalcev iz osmih držav, ki so razstavili 521 maket.

Tekmovalnim maketam so se ob bok postavile tudi makete železniških kompozicij, letal na daljinsko vodenje, domišljajske makete in makete dirkalnih stez. Bogato dogajanje, ki je privabilo izjemno veliko število obiskovalcev, so popestrili bogato založene prodajne

stojnice maket različnih proizvajalcev, maketarske delavnice, predstavitve klubov, knjižni sejem in vodeni ogledi po muzejskih razstavah.

Ob tej priložnosti so v PVZ za obiskovalce odprli tudi razstavo maket Marka Mava, ki prikazuje Jugoslovansko vojno letalstvo v obdobju 1945–1991. Na ogled bo do konca poletja.

PVZ, foto: Simon Avsec

Dan državnosti v Parku obeležili s pestrim muzejskim programom

V Parku vojaške zgodovine (PVZ) je praznični vikend ob dnevu državnosti zaznamovalo razgibano muzejsko dogajanje, že tradicionalni program »Praznujte z nami!« je obiskovalcem oživil spomin na zgodovinske trenutke ob slovenski osamosvojitvi.

Obiskovalci so se lahko o prelomnem obdobju slovenskega osamosvajanja, 24. in 25. junija, poučili ob strokovnem vodenju po nosilni razstavi »Pot v samostojnost«, ki jo je dopolnila projekcija več kratkih filmov, pripravljenih v sklopu projekta »Zbrali smo pogum«, s podrobno predstavitevjo obdobja plebiscita, osamosvojitve in poteka vojne za Slovenijo. Pestro dogajanje je obogatil raznolik spremljevalni program. V soboto dopoldne je bil organiziran voden pohod na Primož z ogledom notranjosti utrdbe Alpskega zidu, obiskovalci pa so se lahko udeležili tudi vodenja po razstavah tankovsko-artilerijske zbirke v paviljonih B in C ter razstavah »Boj v zaledju strelskih jarkov – vojaški transport na soški fronti« in »Dvorec Ravne«. Najmlajše so oba dneva posebej pritegnile tudi zanimive otroške delavnice, na katerih so se preizkusili v izdelavi periskopa.

Obeležitev dneva državnosti v PVZ je tudi letos privabila zavidljivo množico obiskovalcev. Dogodek je podprla Zavarovalnica Triglav d. d..

PVZ, foto: Boštjan Kurent

Park vojaške zgodovine gostil dogodek ob dnevu Rodovskega bataljona

2. junija je v Parku vojaške zgodovine praznoval dan enote Rodovski bataljon 1. brigade Slovenske vojske. Rodovski bataljon svoj praznik obeležuje na rojstni dan Edvarda Peperka, ki je tragično izgubil življenje med vojno za Slovenijo, po njem pa se imenuje vojašnica v Ljubljani.

Pripadniki Rodovskega bataljona si v svojem osnovnem poslanstvu prizadevajo vzpostaviti visoko stopnjo specialistične zmogljivosti rodovskih čet in baterij z namenom bojne podpore ofenzivnega ter defenzivnega delovanja brigade in brigadnih enot, bojne podpore BBSk doma ter v operacijah kriznega odzivanja in specialistične podpore v sistemu zaščite, reševanja ter pomoči. Bataljon sestavljajo baterija za ognjeno podporo, četa vojaške policije, lahka raketna baterija zračne obrambe, obveščevalno-izvidniška četa, četa za jedrsko, radiološko, kemično in biološko obrambo, četa zvez, inženirska četa ter protiklepna četa.

Na dogodek ob dnevu Rodovskega bataljona v Parku vojaške zgodovine so bili poleg pripadnikov povabljeni tudi njihovi družinski člani, ki so se ob tej priložnosti seznanili z delom in zadolžitvami enote. Organizatorji so za udeležence pripravili pester program s številnimi aktivnostmi za najmlajše, od zanimivih tematskih delavnic in spretnostnega poligona pa do tečaja preživetja v naravi ter prikaza osnov lokostrelstva. Bogato dogajanje so z demonstracijskimi vožnjami oklepne tehnike dopolnili

pripadniki 45. centra oklepnih goseničnih vozil in 1. brigade Slovenske vojske. Večina udeležencev si je ob tem z zanimanjem ogledala tudi muzejske zbirke in razstave Parka vojaške zgodovine ter se seznanila z najnovejšimi muzejskimi pridobitvami.

Dogodek je kot osrednji del programa sklenila slovesna proslava, na kateri sta pripadnike enote in ostale povabljene goste nagovorila tudi poveljnik enote podpolkovnik Dragan Marič ter poveljnik 1. brigade brigadir Boštjan Močnik. Organizatorji so se ob zaključku Parku vojaške zgodovine iskreno zahvalili za prijazen sprejem in vso pomoč pri pripravi ter izvedbi dogodka takšnega obsega.

PVZ, foto: Boštjan Kurent

Intervju: Bagrat Arazyan, kurator Centra sodobne umetnosti Pivka

Med nami živi zanimiv človek, ki se je dejavno vključil v kulturno dogajanje v Pivki in slovenskem kulturnem prostoru. Bagrat Arazyan je umetnik, grafični oblikovalec, kurator, glasbenik in filozof.

Kako ste povezani s Slovenijo, kaj vas je »pripeljalo« v naše kraje?

To je dolga zgodba. Prvič sem v Slovenijo prišel takoj po vojni leta 1991, ko sem sprejel povabilo takratnega galerista, ki je deloval v galeriji Modrijanov mlin v Postojni. Živel sem v Moskvi, galerist pa je tam videl moje slike na razstavi. Bil je navdušen in je želel postaviti razstavo v Postojni. Dva meseca sem bil tukaj, nato smo podpisali pogodbo. V Slovenijo sem se vrnil s prvo družino in do konca leta 1992 smo živeli v Pivki. Nato smo se vrnili v Moskvo, kjer sem ustanovil galerijo in Design studio, kar je pomenilo začetek sodelovanja in povezave s Slovenijo. Z drugo družino sem se preselil v Slovenijo, nekajkrat smo bili tudi na dopustu, nato pa smo pred desetimi leti kupili hišo na Jurščah.

Kdaj in kako je nastal Center sodobne umetnosti Pivka?

Leta 2017 sva z ženo Irino Vdovenko ustanovila Center sodobne umetnosti Pivka. Direktor Centra je postal Pavel Tanko, jaz sem kurator vizualnih programov, žena Irina pa kuratorka gibalnih programov, povezanih s performansi in plesi.

Kako je Center sodobne umetnosti umeščen v slovenski kulturni prostor in kakšne cilje ste si zadali?

Osnovni namen Centra je organiziranje mednarodnih projektov, v okviru katerih se umetniki in ljudje, ki umetnost spoznavajo, srečujejo. Spoznajo različne vrste sodobne umetnosti in širijo obzorja ter poznanstva.

Pripravili ste že vrsto odmevnih razstav, ki so odmevale po različnih evropskih državah. Lahko izpostavite kakšen projekt?

Seveda. Pripravili smo že več samostojnih razstav, pri katerih so sodelovali umetniki iz Ukrajine, Izraela, Italije, Rusije. Veliki mednarodni projekt, ki je obsegal kar pet razstav, je bil v Kleniku. Sodelovalo je 38 avtorjev iz 19-ih držav. Projekt z naslovom »Dotiki« je bil posvečen Ukrajini. Dela so bila na prodaj in izkupiček od prodanih umetnin je bil namenjen za pomoč Ukrajini. Lahko povem, da sem kot kurator postal specialist za ukrajinsko umetnost in spremljam novosti v kulturnem dogajanju v Ukrajini.

V marcu sem v Lokarjevi galeriji v Ajdovščini postavil mednarodni projekt z naslovom »Point of view« s petimi umetniki iz Ukrajine, Nemčije, Armenije in Litve. V maju pa sem v Krpanovem domu v Pivki pripravil projekt z naslovom »Objekt« skupaj s člani Likovnega društva Kranj, katerega član in kurator sem.

Lahko predstavite zadnjo razstavo, ki ste jo pripravili v Krpanovem domu. Kakšen je bil njen namen?

V juniju sem predstavil projekt Iryne Pavlenko, ki se ukvarja z modo in jo zastopa kot model, se je pa podala v svet umetniške fotografije, ki poleg mode prikazuje tudi svoja občutja in čutnost. Tak prikaz fotografij, ki ima naslov »Klic k intimnosti«, v gledalcu še dolgo pusti vtis.

Kaj pa načrti za naprej?

V okviru mednarodnega festivala likovne umetnosti, ki bo jeseni organiziran v Kranju, bomo izvedli ukrajinski projekt z naslovom »Ljubezen – vojna – ljubezen«. Tema festivala bo risba v različnih tehnikah. Bo enotna instalacija, v kateri bodo predstavljena dela avtorjev v medsebojnem dialogu.

Lahko podate zaključno misel?

Center sodobne umetnosti Pivka pozna v umetniških krogih vsa Slovenija. Deluje dobro in profesionalno. Delo Centra je prepoznavno tudi izven meja Slovenije, saj predvsem v zadnjem času ukrajinske krize združuje umetnike različnih držav. Delovali bi lahko še bolje, če bi imeli svoje prostore. Upam, da bo naše delo prepoznano kot pomembno za regijo in Slovenijo, saj je lahko tudi ta del kulturnega dogajanja velika promocija za turizem, zato

upam, da se bo našla rešitev za ta problem. Sicer pa se iskreno zahvaljujem za podporo Občini Pivka in Zavodu za turizem Pivka.

Hvala za pogovor z željo, da boste v Pivko pripeljali še več znanih umetnikov, ki bodo pokazali, kako se razvija sodobna umetnost.

Irena Margon, foto: Irina Vdovenko

Botanični sprehod po Palškem jezeru

Dogodek sta 17. junija izvedla Zavod za turizem Pivka in Študijski krožek Kulturna dediščina v turizmu, strokovno nas je vodila domačinka, biologinja Karmen Bobek.

Zjutraj smo se udeleženci zbrali ob palški info točki in se odpravili proti jezeru. Okoli Palčja je veliko lepo urejenih sprehajalnih poti, mi smo izbrali eno izmed njih. Karmen nam je ob poti predstavljala različne rastline, njihov pomen, zdravilnost in uporabnost ali nevarnost in ogroženost. Nemogoče si je bilo zapomniti vsa imena in znanje, ki nam ga je posredovala. Bistveno je, da smo spoznavali rastlinsko pestrost naših jezer in pokrajine nasploh.

Naši kraji omogočajo veliko zunanjih aktivnosti. Mi smo na našem pohodu združili gibanje na prostem, učenje biologije in prijetno medsebojno druženje.

Besedilo in foto: Marjeta Marinčič

Uspešna akcija "Bejš če vejđš" v Braziliji

Za skupino prostovoljcev Bejš če vejđš iz Pivke je nov uspešen dobrodelni projekt, tokrat so prekrili streho dobrodelnega centra v Ararasu v Braziliji. V več kot dvajsetih letih delovanja so opravili že 25 akcij, od tega 15 v tujini.

Material nakupijo s sredstvi, ki jih zberejo s prispevki in donacijami. Skupina je ime Pivke ponesla že po vsem svetu. Na delovnih potovanjih jih spremlja pivški župnik

Marjan Škvarč. Pravijo, da skrbi za disciplino in stabilnost skupine. Predvsem pa prinaša blagoslov in poskrbi za stike z misijonarji v kraju, kamor se odpravljajo. So skupina dobre volje. Prav ta jim daje moč, da opravijo načrtovano delo ne glede na razmere, ki so ponekod zelo slabe in v sodobnem Evropejcu puščajo sledove.

Jana Gržinič, foto: arhiv Bejš če vejđš

Izziv: Za gibalno ovirane osebe

Društvo Modro nebo je v sodelovanju s Centrom velikih zveri Dina in Društvom dolomitne lutke 29. maja izvedlo pohod za gibalno ovirane osebe. Dogodek je bil sofinanciran s strani Občine Pivka, vodil ga je Matej Kržič. Pohod za gibalno ovirane osebe je bil uspešen in je omogočil udeležencem, ne glede na njihove telesne omejitve, da se povežejo z naravo ter uživajo v prijetnem in dostopnem okolju.

Udeleženci so se zbrali jutraj ob 9. uri pred Centrom Dina v Pivki in se odpravili z avtomobili v bližino Petelinjskega jezera. Skupna dolžina poti je bila približno 1,4 km, večinoma po ravnem ter makadamski in utrjeni poti. Med pohodom je devet udeležencev občudovalo lepote narave in se seznanilo z zgodovino ter kulturno dediščino okolice jezera. Po ogledu jezera je sledila malica in ob 12. uri povratek z avtomobili v Pivko.

Društvo Modro nebo

Izlet v Geoss

3. junija smo se družine iz Nadanjega sela odpeljale na celodnevni izlet v Pustolovki park Geoss.

Ko smo prispeli, smo najprej dobili ustrezno opremo. Inštruktorji so nam pokazali, kako se varno hodi po progah in spušča po zip line-u. Nato smo splezali med krošnje dreves, uživali v zip-linih in drugih pustolovščinah. Na plezalce so vsak trenutek pazile oči strokovnih inštruktorjev. Otroci in odrasli smo se ves čas zabavali in bili zelo vztrajni, polni adrenalina. V parku je bilo na voljo šest prog z različnimi težavnostnimi stopnjami. Po uspešnih plezalnih podvigih je sledil piknik v odlični družbi vaščanov.

Martina Samsa, foto: Martina Samsa

5. ulični piknik v Zagorju

Zadnja junijska sobota je v zagorskem koledarju že tradicionalno rezervirana za ulični piknik v »Gorenjem kraju«. Že petič so se zbrali krajanke in krajani in se ob glasbi, dobri jedachi in pijači družili in krepili medosebne

vezi. Kot je povedala Marjana Vidmar, jih je prišlo več kot 50, za zabavo pa je poskrbela tudi tradicionalna igra »zabijanje žeblijev v hlod«.

AFČ, foto:

Kresovanje na Stari Sušici

23. junija se je na Stari Sušici odvijalo že tradicionalno kresovanje. Z njim obeležujemo Janeza Krstnika, zavetnika naše vasi, najstarejše v Košanski dolini.

Ob dobri hrani, pijači in v odlični družbi smo prižgali kres in z njim priklicali dobro letino. Praznovanje je trajalo dolgo v noč, mi pa smo se razšli z željo, da se naslednje leto spet snidemo. Ob tem se zahvaljujemo vsem, ki ste pripomogli pri izvedbi kresovanja in vsem, ki ste se ga udeležili.

Nina Olenik, Vaška skupnost Stara Sušica, foto: Jože Pavzin

Tomosijada na Kalu

Na Kalu smo 27. maja organizirali kalansko Tomosijado, na kateri je sodelovalo 117 mopedistov. Tovrstna organizacija na Kalu se je pričela leta 2009. Ker je bilo v teh letih vedno več zanimanja in udeležbe, smo se bolje organizirali in tako vsako leto poskušamo dodati kaj novega, bolj zanimivega za udeležence.

Naši Tomosovi jekleni konjički so nas popeljali na 122 km dolgo pot. Zaradi velikega števila udeležencev smo formirali štiri skupine mopedistov zaradi varnosti v cestnem prometu. Vsaka skupina je imela po dve vodji skupine, ki je poskrbela za nemoten potek ob vožnji po celotni trasi. Pot nas je vodila po območju petih občin, in sicer Pivke, Postojne, Vipave, Sežane ter Divače. Prvi postanek je bil obisk gasilsko reševalnega centra v Postojni, kjer so nam postojnski gasilci predstavili svoja vozila ter tehniko za gašenje. Drugi postanek smo opravili v okrepčevalnici Prepih Belsko. Pot nas je vodila v Vipavo, kjer je bil tretji postanek. Od tam smo se odpravili v Sežano, kjer smo imeli kosilo. Iz Sežane smo se odpeljali v znamenito Lipico ter skozi Divačo v Vreme, kjer je bil četrti postanek. Od tam pa smo se odpeljali na Kal, kjer nas je pričakala odlična hrana z roštilja. Za prijetno vzdušje je poskrbela glasbena skupina Vitavox, ki nas je zabavala do poznih

ur. Ob tej priliki bi se rad zahvalil vsem sponzorjem, ki so nam pomagali pri organizaciji tega dogodka: Avsec d.o.o., Kamnoseštvo Avsec Kal, Avtomehanika Iztok Penko, Servis vrtnega orodja Damjan Železnik ter Pivka perutninarstvo.

Matjaž Mankuč

Vodkov zabavni dan v Pivki – vsi smo ga tudi letos komaj čakali!

Bilo je poučno, zabavno in aktivno. Obenem tudi razigrano, nasmejano in bučno. Otroci iz Vrtca Pivka in učenci iz osnovnih šol Košana, Pivka in podružnica Šmihel so znova pričarali nepozabno vzdušje. Zahvala pri tem gre vsem sodelujočim postojankam (Notranjski muzej Postojna, DINA Pivka, Policijska postaja Postojna, PGD Pivka, Publikus, Košarkarski klub Pivka, Kvačkane nitke, Hiša kulture Pivka, Zmajčkova telovadba, Kovod), ki so izkazali željo po sodelovanju in širili med otroke svoje znanje, informacije ter energijo. Z nami se je družilo kar 450 otrok!

Kovod Postojna

Skupaj smo odkrivali Suhorje

Suhorje je idilična brkinska vasica. Do nje pridemo tako, da se peljemo po Vremski dolini, prečkamo most čez reko Reko in se vzpnemo po strmi cesti na vrh slemena. Od tu se ponuja čudovit razgled na okoliške brkinske vasi, občudujemo lahko tudi razgled na Sveto Trojico, Šilentabor in Snežnik. Suhorje je znano po svojih predanih in ponosnih vaščanih, ki si zavzeto prizadevajo za ohranjanje bogate kulturne dediščine. Ti srčni ljudje skrbijo, da se tradicije in običaji, ki so del njihove identitete, prenašajo iz generacije v generacijo.

Zavzetost vaščanov Suhorja za ohranjanje kulturne dediščine se odraža tudi v delovanju Vaškega društva Suhorje, srca skupnosti, ki organizira različne kulturne in družabne prireditve, kot so folklorni nastopi, kulturne, glasbene in kulinarične prireditve ter prikazi tradicionalnih obrti, v okviru katerih se ljudje združujejo, izmenjujejo znanje ter ohranjajo svojo kulturo. Ena izmed najbolj prepoznavnih tradicij, ki jo Suhorci ohranjajo s posebno skrbjo, je izdelovanje pirhov, znanih kot praskanke. Praskanke je posebna tehnika okraševanja pirhov, pri kateri se z ostrim nožkom izrišejo vzorci in simboli na jajčni lupini. Ta edinstvena veščina, ki se je razvijala in prenašala skozi zgodovino, je tako dragocena, da je bila uvrščena na Unescov seznam nesnovne dediščine. Suhorje je zato ne le kraj, ampak tudi živahna skupnost, ki se ponša z izjemno dediščino in se trudi, da ta bogata kulturna zapuščina ostane živa ter navdušuje tako domačine kot obiskovalce s celega sveta.

Najprej smo se ustavili na **Ekološki kmetiji Volk**, ki se ukvarja z vzrejo konj ameriške pasme appaloosa. Poleg tega so aktivni na področju turizma ter sodelujejo v številnih zanimivih projektih. Ob prihodu nas je navdušil prijetno urejen prostor, kjer je mogoče prenočiti na dišečem senu. Po cvetočem travniku smo se sprehodili do potoka Padež, kjer je poseben kotiček za sprostitve. Prijazno nas je pozdravila tudi čudovita družina konj in psička Lučka. **Kmetija Volk** je oaza miru, tu lahko gostje preživijo počitnice sami ali skupaj s svojim konjem. Prijetno naravno okolje in izjemna gostoljubnost na kmetiji zagotavljata nepozaben in doživet oddih.

Na Suhorju so nas pričakale predstavnice **Vaške skupnosti in društva Suhorje**. Najprej smo si ogledali staro kapelico na začetku vasi, potem pa smo se sprehodili skozi vas, občudovali stare hiše, zgrajene iz laporja, nekatere čudovite obnovljene, druge žal že razpadajoče, vendar kljub temu lepe. Eden od ponosov vasi je tudi zelo star, **kamnit farav**, pa pred kratkim obnovljen **Gospodov studenec in spomenik britanskemu pilotu**, ki je tu strmoglavil leta 1945. Tudi **cerkev** na Suhorju je nekaj posebnega, z balkonom nad oltarjem in s skrivnimi sporočili iz zgodnjega krščanstva, vklesanimi v lapor.

Ogledali smo si še **vaško hišo** z manjšo spominsko sobo, kjer imajo razstavljene znamenite suhorske pirhe ter zgodbe, predvsem pa pesmi, njihovega rojaka **Jožeta Volka Suhorskega**, leta 1922 umrlega pesnika in narodnega buditelja, ki se je rodil na Suhorju, kot učitelj pa je služboval v številnih slovenskih krajih. Zaključili smo z nadvse prijetnem druženjem, kot ga znajo pripraviti Suhorke, z bogato obloženo in cvetlično okrašeno mizo, polno dobrot, tudi lokalnih posebnosti, kot so suhorski štruklji.

Vsi, ki smo bili prisotni na srečanju, se najlepše zahvaljujemo za gostoljubnost in prisrčnost **Ekološki kmetiji Volk**, še posebej **Tomažu in Mitji Volk**, **Vaški skupnosti Suhorje in Vaškemu društvu Suhorje**, še posebej **Brigiti Volk, Kristini Dekleva in Lojzki Volk**.

TD Pivka, foto: Erika Kovačič

Turistično društvo Pivka v letošnjem letu pripravlja sklop dogodkov »Odkrivajmo skupaj«, pri katerih se osredotočajo na izobraževanje, povezovanje, izmenjavo in ogled dobrih praks v turizmu ter ohranjanju naravne in kulturne dediščine. Želijo spodbuditi trajnostni turizem in ohranjanje naravne in kulturne dediščine s poudarkom na lokalnih vodnikih, zgodbah ter povezovanju deležnikov na področju turizma. Vodilo v projektu je misel domačinke, pisateljice Lee Fatur: »Ni ti treba, da je dom dedov palača, ni ti treba, da ima ded slavno ime; glavno je, da veš od kod si, da nisi kakor zrno, ki ga je prinesel veter, kdo ve od kod in ga nese, kdo ve kam.«

Hohenwartova cesta

S svojim denarjem naredil sem cesto, ki ljudstvu veliko koristi za pot v mesto. (*Jurij Jakob grof Hohenwart, prevod Angelika Hribar*)

Gospod na Ravnah Jurij Jakob grof Hohenwart (1724-1808) je leta 1805 poleg oporoke, s katero je za svojega dediča imenoval sina Franca Jožefa Hanibala grofa Hohenwarta (1771-1844), napisal tudi oporočno pesnitev. V njej je del posvetil tudi gospostvu Ravne in ena od kitic, ki govori o Ravnah, je posvečena zgoraj omenjeni cesti. Ta se v virih pojavlja pod več imeni: Košanska cesta, Gaberška cesta, v franciscejskem katastru pa kot "Pivška komercialna cesta", ter je od druge polovice 18. stoletja nudila neposredno povezavo krajev iz Pivškega do trgovskega središča, svobodnega mesta in пристanišča Trst. Marca 1755 sta starša Franc Karl pl. Hohenwart (1694-1772) in njegova soproga Marija Ana Šarlota, rojena baronica De Leo pl. Lewenberg (1696-1781), predala posestvo Ravne svojemu 22. aprila 1724 na gradu Ravne rojenemu sinu Juriju Jakobu pl. Hohenwartu. Vsako leto, ko je grof Jurij Jakob prebival na Ravnah, je za svojega upravnika Janeza Krstnika Švarca napisal navodila za upravljanje z dvorcem in posestvom Ravne za naslednje leto. Novembra 1755, nekaj mesecev po začetku gospodarjenja, je Jurij Jakob pl. Hohenwart svojemu upravniku Švarcu naročil, naj se prične z deli gradnje oziroma izboljšave cest do Šempetra (Pivke) oz. Radohove vasi. Kot je bilo za tiste čase običajno, so dela za zemljiškega gospoda opravljali podložniki posestva Ravne, in sicer v okviru v urbarjih določene ter odmerjene ročne oziroma vprežne tlake. Med leti 1757 in 1760 je bila izdelana cesta od dvorca Ravne do vasi Hrastje, kot tudi od tam izboljšana in popravljena cesta do Radohove vasi. Leta 1767 pa je prišla na vrsto še izgradnja ceste od Pivke proti Trstu, ki je potekala od krajev Šempeter (Pivka), Hrastje, Kal, nad vasjo Košana,

pod Vremščico in Gabrkom ter se pri Divači priključila na že obstoječo komercialno cesto Dunaj – Trst. "Pivška komercialna cesta" naj bi bila dolga 2 3/4 milje (okoli 21 kilometrov), za njeno izgradnjo pa je bilo potrebno na določenih odsekih uporabiti tudi smodnik za odstranitev skal, kot tudi napraviti kamnite oporne zidove. Leta 1773, ko je bila cesta končana, jo je grof Jurij Jakob predal v javno rabo (*pro bono publico*). Za namen prevoznitva in trgovanja so prebivalci Pivškega in Košanske doline z vprežnimi živalmi in vozovi cesto uporabljali slabih 100 let, vse dokler se razmere sredi 19. stoletja z izgradnjo "železne ceste" popolnoma ne spremenijo. Takrat se je kot eno izmed poimenovanj za to cestno povezavo uveljavilo tudi ime "Hohenwartova cesta", vendar je po izgradnji železnice od Dunaja do Trsta leta 1857 izgubila na pomenu. Poleg železnic so nastajale druge, sodobnejše, pomembnejše cestne povezave med drugim od Pivke, mimo posestva Ravne, do nove ceste v dolini reke Reke, ki je povezovala Ilirsko Bistrico s Trstom. Ko so o tej novi cesti leta 1861 razpravljali v Kranjskem deželnem zboru, je takratni poslanec, domačin s Pivškega, pesnik, skladatelj, zavedni Slovenec ter graščak s Kalca, Miroslav Vilhar (1818-1871) o stari cesti, ki jo je stoletje prej dal napraviti Jurij Jakob grof Hohenwart, povedal: "*Tadanji posestnik Ravenjske graščine je dopovedal Pivčanom, da je mogoče po krajši poti v Terst priti in je prosil na Dunaju privoljenja za cesto Pivčanom ugodnejo, ktera je res dodelana bila in ime Hohenwartove ceste dobila.*" Vlogo glavne prometnice iz Pivškega proti Trstu je t.i. Hohenwartova cesta sicer izgubila, a je do današnjih dni ostala najkrajša pot iz krajev v Košanski dolini proti zahodu, to je do Divače, tamkajšnjega avtocestnega priključka in cestnih povezav do Trsta oziroma Kopra ter Jadranskega morja.

Igor Gardelin, foto: Valter Leban

Pomniki boja za svobodo in partizansko šolstvo med 1943-1945 na Pivškem

12. maja so avtorji Matjaž Vilhar, Boža Pečko in Andrej Žužek v Krpanovem domu predstavili knjigo *Pomniki boja za svobodo in partizansko šolstvo med 1943-1945 na Pivškem*, ki so jo ljubiteljsko in brezplačno pripravljali dlje časa. Knjiga je poklon padlim in umrlim v treh vojnah kot tudi vodnik za ogled več kot 50 pomnikov naše zgodovine ter mladim v opomin, kako težka in boleča je bila pot do samostojne, svobodne domovine. Kot soavtorica poglavja o partizanskem šolstvu je sodelovala zgodovinarica Notranjskega muzeja Postojna Alenka Čuk. V predhodno delo pa je sodila tudi obnova večine spomenikov in obeležij. Knjigo je uredila Dragica Jaksetič, oblikovala pa Melita Rak. Izid knjige je omogočila Občina Pivka.

V Pivki nas na prvo svetovno vojno spominja kostnica padlih vojakov na pokopališču. V 45 žarah so pokopani posmrtni ostanki avstro-ogrskih vojakov različnih narodnosti. Grob vojaka je še na Stari Sušici, spominska plošča padlim vojakom je še na Jurščah in v Zagorju. V knjigi je prikazano delovanje medvojne organizacije TIGR in tri obeležja - Kal, Trešna ravan, Zagorje. Najobsežnejše poglavje knjige so spomeniki in obeležja druge svetovne vojne, prikazani v sliki in besedi. Nekaj teh zapisov je avtorica Boža Pečko predstavila tudi na prireditvi. Matjaž Vilhar je v knjigi prispeval vse tehnične karakteristike ter številne podatke in zgodbe o padlih in umrlih, izpisanih na pomnikih. Veliko zanimivih dejstev je tudi osebno prestavil.

V drugem delu je avtor Andrej Žužek pripravil natančen prikaz šolstva v NOB z namenom, da se ohrani spomin na takratne šole in učitelje. Ti so v težkih časih oživili slovensko besedo in spodbujali narodno in kulturno zavest. Po navedbah Žužka je prav partizansko šolstvo postavilo temelje za razvoj prosvete. To poglavje je nadgradila Alenka Čuk. Dodana vrednost pa so stare fotografije.

V kulturnem programu so sodelovali MPZ Pivka, Vokalna skupina Studenec, učenec in učenka OŠ Košana in Pivka, Dora Hrvatič ter Aleš Pavlin. Program je bil nadgrajen z razstavo slik nekaterih pomnikov avtorja fotografa Jožeta Pavzina.

Predsednica občinskega odbora ZB Pivka - Boža Pečko,
foto: Jože Pavzin

Šopek pesmi in obisk iz pobratenega Duracha

Kulturno društvo Juršče je 3. junija gostilo Mešani pevski zbor Divača, Pevsko skupino Studenec ter goste iz pobratenega Duracha.

MPZ Divača, ki ga vodi priznani zborovodja Matej Penko, se je predstavil z desetimi pesmimi, Pevska skupina Studenec, ki jo vodi Irena Rep, pa je zapela šest ljudskih pesmi.

Za vse nastopajoče je društvo pripravilo ogled vasi Juršče, ki ga je vodil član KD Andrej Žužek. Ob 300 let stari vaški lipi je ubrano zapel MPZ Divača. Čudovit, kulturno bogat večer, ki se ga je udeležila tudi podžupanja Majda Godina, se je zaključil z dobro domačo hrano, ki so jo pripravile prizadevne članice društva. Prireditev je podprla Občina Pivka.

Majda Žužek, foto: Majda Žužek

Cikel kulturnih prireditev »Za vas!« na Jurščah

JSKD OI Postojna in KD Juršče sta 27. maja organizirala dogodek iz cikla kulturnih prireditev **Za vas!** Nastopili so Gledališka skupina Ščuka, Srečko Likar ter Mladi Šempjeterci. Program je povezovala Anja Kocman, vodja izpostave JSKD Postojna. Dogodka se je udeležila podžupanja Občine Pivka, Majda Godina.

Kulturni dogodki nas povezujejo v skupnost, prinašajo lepoto slovenske besede in pesmi. V tem obnebu

obiskovalec krepi svojo identiteto, srka lepoto poezije in lepe slovenske glasbe. Posebej veselo je, kadar nastopajo mladi, ki s svojo glasbo prinašajo veliko veselja, upanja, mlade moči. Tako pokažejo, da je delo za skupno dobro osrečujoče zanje in za vso skupnost. Prireditev sta podprli Občina Pivka in Občina Postojna.

Majda Žužek, foto: Majda Žužek

Srečanje klap v Gornji Košani

3. junija so se na prizorišču pri cerkvi v Gornji Košani srečali pevci petih klap. Osmi klapski koncert so v sodelovanju z Občino Pivka organizirali člani Klape Škvadra. Poleg domače skupine so nastopile pevke prve slovenske ženske klape, Klapa Fritule iz Dekanov, pevci iz Matulj pod imenom Klapa Skalin, Klapa Puntape, ženska klapa iz Novega Vinodolskega, in portoroška skupina Klapa San Lorenzo.

Pričarali so prijetno mediteransko vzdušje in nas v mislih ponesli na brezskrbne poletne dni ob morju, polnem slanega morskega zraka in vonjem po borovcih. Prostor pod cerkvijo je bil premajhen za vse ljubitelje dalmatinskih napevov. Klapa Škvadra, ki jih vodi Barbara Dolgan, je presenetila obiskovalce z dolgim pevskim dodatkom in z izborom pesmi poskrbela za mnoge glasbene okuse.

Nevenka Šelj, foto: Jože Pavzin

Sloveniji za rojstni dan

23. junija je Kulturno društvo Juršče izpeljalo prireditev ob dnevu državnosti. Sredi vasi so plapolale slovenske zastave, mladi so pod vodstvom Urške Žužek pripravili kulturni program. Nastopili so Mladi Šempjeterci s harmoniko, ki vedno ogreje srce in krepi naše korenine. Domoljubno poezijo Igorja Pirkoviča sta brali Helena Bizjak in Ana Žužek Barle.

Prisotne je pozdravila predsednica KD Majda Žužek. V nagovoru je izrazila čestitke in povedala, da "nam ni bila podarjena, ampak so zanj mnogi darovali življenje. Ta sveti čas našega naroda je vreden globokega spoštovanja in spomina. Zato ponosno in veselo praznujemo skupaj za boljši jutri vseh v naši lepi Sloveniji." Ob koncu je sledilo

skupno druženje ob dobri hrani, ki jo vsako leto pripravi član društva Iztok Žužek. Prireditev je podprla Občina Pivka.

KD Juršče

Majnik gre čez trate

21. maja je cerkev sv. Jakoba v Narinu najprej ogrelo toplo majsko sonce, kasneje pa še glasovi številnih pevk in pevcev, ki so ubrano zadoneli in ogreli srca zbranih poslušalcev. Ženska vokalna skupina Šmihel, ki je v goste povabila Mpz dr. Frančišek Lampe iz Črnega Vrha nad Idrijo, je koncert poimenovala Majnik gre čez trate.

ŽVS Šmihel, ki jo vodi Tjaša Smrdel, je na klavirju spremljala Jerneja Srebot. Po koncu njihovega programa,

ki je bil sestavljen iz cerkvenih skladb za ženske zборе, so se pevkam na odru pridružili gostje. Sledile so pesmi Mešanega pevskega zbora iz Črnega Vrha, pod vodstvom zborovodkinje Katje Bajec Felc, oba zbora pa sta večkrat zapela tudi skupaj in veličastno zaključila koncert cerkvenih pesmi.

Tanja Stavanja, foto: Kristjan Kaluža

Nocoj je ena luštna noč

Na praznično nedeljo, 25. junija, ko je Slovenija praznovala svoj državni praznik, se je na Štrenarjevem vrtu v Šmihelu odvila že tradicionalna prireditev "Nocoj je ena luštna noč".

Za začetek je Vokalna skupina Izvir s svojo izvedbo ljudskih pesmi ogrela občinstvo, s svojo simpatičnostjo pa so nasmeške na obraz pričarali otroci pevskega zbora Sonce. Harmonikarji glasbene šole Acodium Matica Štavarja so s svojimi hitrimi prsti dokazali, da se v Šmihelski dolini ni bati za glasbeno prihodnost. Tudi Iskrice niso manjkale, njihov izbor pesmi je bil posvečen praznovanju obletnice samostojne domovine. Svoj nastop so ženske iz ŽVS Šmihel popestrile s pomočjo mladega glasbenika Kristijana

Arha, ki jih je spremljal na harmoniki. Oglasili so se tudi glasovi MoVS Zgun, ki so na odru pokazali svojo ljubezen do vokalne glasbe in ubranega prepevanja. Da je bila prireditev razgibana in zanimiva je poskrbel Duo Štivan, ki je večer popestril z edinstvenim glasbenim pristopom, in pa domači kantavtor Pavel Kaluža, ki je prav tako navdušil občinstvo. Prireditev "Nocoj je ena luštna noč" na Štrenarjevem vrtu je bila kot vedno sinonim sproščenega zaključka ustvarjalne sezone Kulturnega društva Šmihel, obenem pa je skozi program odsevala tudi poklon prazniku – dnevu državnosti.

Tinkara Volk, foto: Lara Vadnjaj

»Za vas« tudi v Košani

V do zadnjega kotička napolnjeni dvorani Kulturnega doma Košana se je 28. maja predstavilo šest ljubiteljskih kulturnih društev. Pivška in postojnska društva so namreč izrazila željo, da bi bolj pogosto nastopila v vaških kulturnih domovih, Tedni ljubiteljske kulture pa so bili kot nalašč za izvedbo tovrstnih dogodkov.

Dogodek Za vas sta organizirala JSKD OI Postojna in KD Košana. Za predstavitev iskrive otroške dejavnosti so poskrbeli Otroški cerkveni zbor Košana ter dve otroški folklorni skupini Srbskega prosvetnega društva Nikola Tesla Postojna. Občinstvo je prisluhnilo še gostiteljskemu Mešanemu cerkvenemu pevskemu zboru Košana, Vokalni skupini Studenec, Ženski vokalni skupini Šmihel in Mešanemu pevskemu zboru Postojna. Dogodek sta sofinancirali Občini Pivka in Postojna, v imenu prve se je dogodka udeležila podžupanja Majda Godina. Pevsko in plesno druženje se je izkazalo kot lepa priložnost za

utrjevanje vezi z novimi občinstvi in za meddruštvena druženja. Dogodki Za vas tako zagotovo pridejo ponovno na vrsto.

Anja Kocman, foto: Ladislao A. Torresan

Predstavitev antologije vojne in povojne poezije "Brez križa in imena"

21. maja je Kulturno društvo Lipa Pivka organiziralo literarni večer ob predstavitvi knjige avtorice prof. ddr. Marije Stanonik. Zbirka poezije na 541 straneh predstavlja bogato literarno ustvarjalnost zamolčanih slovenskih pesnikov, pa tudi preprostih ljudi, ki so svoje trpljenje in doživljanje vojnih strahot prelili v verze, si tako lajšali grozote vojnega časa in ohranjali človečnost.

Stanonikova je že kot diplomantka slavistike zbirala poezijo NOB, kasneje pa se ji je ponudila priložnost začeti zbirati še drugo poezijo iz tega obdobja. Pregledala je veliko dokumentov, pesmi je našla v Arhivu RS in tudi pri posameznikih, sorodnikih žrtev. »To je delo 50-ih let«, je dejala. V zbirko je uvrščenih nekaj pesmi znanih pesnikov, npr. Franceta Balantiča, Lojzeta Grozdeta, Severina Šalija, še več je manj znanih in tudi anonimnih,

nepodpisanih avtorjev. Ob koncu je dejala, da si vsa leta prizadeva za objektivni prikaz literarnega ustvarjanja vseh Slovencev, da je treba preučiti umetniško ustvarjanje tudi na drugi strani. Njeno sporočilo smo prisotni razumeli, da želi in izraža, da bi zares dosegli spravo. Z avtorico antologije se je pogovarjala prof. Irena Margon, ki se je ob koncu zahvalila vsem za sodelovanje, Občini Pivka pa za finančno podporo.

Ernest Margon, foto: Ernest Margon

Čajanka ob obletnici smrti Ivana Tavčarja

8. junija je KD Lipa v sodelovanju s knjižničarko Dartanielo Stegel v čitalnici knjižnice v Pivki priredilo že 3. letošnjo čajanko, ki je bila tokrat namenjena počastitvi spomina na pisatelja Ivana Tavčarja ob 100. obletnici njegove smrti. Pogovoru se je pridružilo 17 udeležencev, ki so se dejavno in vsebinsko vključili v pogovor.

Pisatelj Ivan Tavčar je bil vsestranski kulturni in javni delavec, pravnik, politik in predvsem dober opazovalec takratnega življenja. Bil je eden najboljših slovenskih pripovednikov 19. stoletja. V pogovoru smo izvedeli, da je bil domoljub in imeniten pisatelj, ki se je zavzemal za slovensko besedo. Za današnji čas je nekoliko arhaičen, posebno mladim bralcem je takratno življenje nedoumljivo.

Zato pa je veliko večja vrednost, da ob srečanju s Tavčarjevimi deli lahko odkrivamo preteklost. Prav na dan čajanke je bil tudi državni praznik – Dan Primoža Trubarja in spomnili smo se tudi osrednje osebnosti slovenskega protestantizma in zaslužne osebnosti v oblikovanju slovenskega naroda.

Irena Margon, foto: KD Lipa

Vriskaj, žvižgaj al pa poj

Ženska pevška skupina Jezerke je 20. maja s koncertom »Vriskaj, žvižgaj al pa poj« v Zagorju praznovala peto obletnico delovanja. Jezerke so pod vodstvom zborovodkinje Tatjane Lutar zapele pesmi, ki izražajo veselje, hudomušnost ter ljubezen do našega naroda. Prvič so zapele leta 2018 ob otvoritvi obnovljene Snežniške ceste v Pivki.

V prvem delu koncerta so predstavile šopek ljudskih pesmi. Med njimi tudi Slišala sem ptičko pet, ki je iz nabora pesmi, s katerimi so se Jezerke predstavile na reviji Primorska poje. Leta 2021 so Jezerke zapele na prireditvi Primorska poje naši državi za 30. rojstni dan. Tako so povezale primorsko revijo pevskih zborov s prireditvijo ob 30-letnici osamosvojitve Slovenije. Hkrati je bil to tudi zaključek študijskega krožka Naravna in kulturna dediščina Zgornje Pivke, ki ga vodi Marjeta Marinčič.

Na koncertu so sodelovali povabljeni gostje, pevci skupine Izvir iz Šmihela in okolice pod vodstvom Cveta Lenarčiča. Koncert je z obooo bogatila Veronika Lutar.

V tednu ljubiteljske kulture je Javni sklad za kulturne dejavnosti, izpostava Postojna, podprl prireditev. Anja

Kocman, vodja izpostave, je ob koncu podelila Gallusove značke: Miljenki Mohorić srebrno, Hedviki Turk in Majdi Žužek pa bronasto.

Prireditev je potekala pod okriljem Kulturno prosvetnega društva Miroslav Vilhar Zagorje in s podporo Občine Pivka.

Majda Žužek, foto: arhiv KD Juršče

Hiša kulture

Hiša kulture praznuje z razstavo grafične zbirke

V letu 2023 Hiša kulture praznuje kar dve obletnici, v juliju 25 let obstoja in v septembru deset let delovanja pod vodstvom sedanje ekipe. To ni ostalo neopaženo, saj nas je Občina Pivka ob 25-letnici nagradila s plaketo za delovanje na področju kulture in umetnosti. Mi pa ju zaznamujemo z razstavo, na kateri predstavljamo celotno zbirko grafičnih del in umetniških publikacij.

Zbirka nastaja v okviru ustvarjalnega programa v grafičnem ateljeju, ki že od začetka deluje v Hiši kulture ter predstavlja eno ključnih prednosti in posebnosti tega prostora. V okviru programa se izvajajo projekti ZAGOR – Zin ali grafika ob razstavi (2015–), PIVKA 45°40'49.63"N 14°11'46.98"E (2015–2021) in Pesmi v grafiki (2022–2025), katerih stranski učinek je produkcija grafičnih del za zbirko. V desetletju nastajanja je postala tako obsežna, da ji letos namenjamo res veliko pozornosti. Jeseni bomo izvedli popis vseh del – trenutno zbirka šteje več kot 150 kosov, ki jih je prispevalo več kot 50 umetnikov in umetnic – in uredili arhive. Za reprezentativno predstavitev pa je Erikova soba, kjer jo trenutno hranimo, postala premajhna, zato bomo zanjo preuredili sosednji prostor, kjer je bil prej slikarski atelje.

Do takrat pa si je vsa dela iz zbirke mogoče ogledati na razstavi z naslovom HKP 25 / Najboljša leta, ki je odprta skoraj do konec julija, po dogovoru pa tudi v avgustu. Vabljeni k obisku!

Mojca Grmek, foto: Hiša kulture

Lanin notranji svet

V mesecu maju je vzgojiteljica predšolske vzgoje, terapevtka in avtorica Kim Brce predstavila svojo prvo knjigo. Slikanica z naslovom Lanin notranji svet je pravljica s terapevtskim učinkom in govori o prepoznavanju in procesiranju čustev.

To ni zgolj še ena pravljica, ampak s svojo vsebino in zgodbo v ozadju predstavlja dobrodošel priročnik za starše, otroke, učitelje, vzgojitelje, socialne delavce, psihologe, oziroma vse, ki delajo z otroki.

Ob razmišljanju deklice lahko otroku pomagamo soočiti se s svojimi čustvi, se o njih pogovarjati, jih izražati in jih znati obvladati. Vedenje o občutkih in čustvih otrok pomaga staršem bolje razumeti otroka, mu lažje pomagati in posledično bolje vzgajati.

Po navdušenju otrok in velikem povpraševanju s strani staršev ter odličnimi rezultati učinka knjige na otroke, avtorica sedaj vodi ure pravljič in predstavitev knjige za starše tudi po drugih šolah in vrtcih.

Arhiv OŠ Košana

Pozdrav poletju v Vrtcu Pivka

14. junija smo se zbrali na ploščadi pred Krpanovim domom na prireditvi Pozdrav poletju. Skupina Kamenčki nam je na igriv način predstavila, kaj vse zanimivega nas poleti čaka.

Ker vemo, da je gibanje najpomembnejše za otrokov zdrav razvoj, so nam otroci iz skupine Kamenčki pokazali, da je poletje idealen čas za igre z žogo, kolesarjenje ali vožnjo s skiroji, rolerji, igranje badmintona ali hojo s hoduljami ter skakanje s kolebnico ali že malce pozabljeno elastiko.

Ko pa postane prevroče, se umaknite v prijetno senco dreves in vzemite v roke knjigo. Knjige vas bodo popeljale v čudovit svet pustolovščin in domišljije. Z njimi boste lahko odšli na Luno ali pa se potopili s podmornico pod gladino oceana.

Seveda pa ni poletja brez potovanj. Naša čudovita Slovenija nam ponuja nešteto možnosti. Kamenčki so se

letos odločili, da gredo z avtobusom na morje. Otroci iz Vrtca Pivka z vzgojiteljicami želimo, da se med počitnicami spočijete, naučijete zabave, uredite misli in napolnite z novo energijo.

Katja Sedmak Ronzullo

»Po poletju mi diši« – prireditev za šolski sklad

15. junija je na OŠ Košana potekala zaključna prireditev z naslovom »Po poletju mi diši«, kjer smo zbirali sredstva za šolski sklad. Glavna nit prireditve je bilo vprašanje, po čem pa tebi diši poletje.

Po kulturnem programu, v katerem so sodelovali vrtčevski in osnovnošolski otroci, so sledile različne delavnice. Pred obema vhodoma v šolo oziroma vrtec je bila tudi likovna razstava, kjer so se predstavili tako vrtec kot šola s svojimi različnimi izdelki, ki so jih ustvarili učenci in otroci skozi celotno šolsko leto. Del razstave je bil namenjen tudi predstavitvi projekta didaktična igrača, ki se je izvajal v vrtcu in predstavitvi skupine Mravljice prek video posnetka.

Vse prisotne je pozdravila tudi ravnateljica Neva Brce, ki se je zahvalila staršem, učencem in delavcem šole ter zaželela sproščene in vesele počitnice.

OŠ Košana

Prireditve ob zaključku šolskega leta in dnevu državnosti

Nasvidenje šola, pozdravljene "pučitnice", kot pravi Pika Nogavička, ki nas je s svojima prijateljskima Anico in Tomažem na zaključni prireditvi 21. junija pospremila na zaslužene in dolgo pričakovane počitnice.

V prvem delu prireditve smo obeležili državni praznik z avtorskima recitacijama o naši državi ter spletom ljudskih plesov izpod nog petošolcev. Pika pa ni kar tako. Ima svojo himno in svoje plesalce prvošolce, s katerimi je zaplesala. Skupaj z otroškim pevskim zborom je zapela pesem Papagaj in se čudila čudovitim glasovom učenek glasbenega krožka. Peli pa niso samo učenci, prisluhnili smo tudi učiteljskemu pevskemu zboru. Pika pa je s Pikicami in Pikami še dodatno razgrela številne gledalce v Skali. Za dovoljenje, ali smemo na počitnice, smo ob zaključku prireditve povprašali mag. Nadjo Černetič. In

na srečo odgovor vsi dobro poznamo. V počitnice polne igrivosti, zabave in glasbe, so nas pospremili Mladi Šempjetrski.

OŠ Pivka

Model obrnjene učilnice

Na strokovnem izpopolnjevanju v sklopu programa Erasmus v Parizu smo spoznavali inovativne metode poučevanja. Podrobneje smo obravnavali model obrnjene učilnice, ki smo ga preizkusili tudi na OŠ Košana.

Zanj je značilno, da učenci pridobijo znanje pred poukom, učitelji pa vodijo učence, da med poukom to znanje uporabljajo. Štirje stebri metode obrnjene učilnice: prilagodljivo učno okolje-učitelj se mora prilagoditi tempu učencev, kultura učenja-skrb za bogato okolje, da se učenci še dodatno poglobijo v temo, namerna vsebina-učitelj določi, katera navodila bo posredoval učencem in jih kasneje združil z dejavnostmi v razredu, strokovni

pedagog-spremljanje učencev med ogledom spletnih vsebin in kasnejše zagotavljanje povratnih informacij v razredu.

Barbara Perhavec, foto: OŠ Košana

Zaključili tečaj za višjega gasilca

Prostovoljni gasilci morajo biti v skladu z Zakonom o gasilstvu usposobljeni za opravljanje operativnih nalog gasilstva, vključno z gašenjem, reševanjem ob različnih nesrečah ter preventivnimi nalogami za varstvo pred požarom. Cilj tečaja za višjega gasilca je usposobiti gasilce za izvajanje nalog vodenja skupine.

Tečaj, ki je potekal zadnje tri mesece, je obiskovalo deset gasilcev in gasilk iz pivške občine, med njimi trije člani PGD Košana in dva člana PGD Palčje. Usposabljanje je trajalo 92 ur, od tega 47 ur teoretičnih predavanj in 45 ur praktičnih vaj. Tečaj se je z zaključnimi izpiti končal 27. junija v Postojni. Ob koncu tečaja so tečajniki opravljali izpit pred ocenjevalno komisijo GZ Slovenije.

Sandi Grzetič, poveljnik PGD Pivka

Popravek

V zadnji številki Pivškega lista se je pod objavo Uspehi mladih pivških glasbenikov zgodila majhna napaka pri imenu ene od glasbenic. Pravilno se poved glasi: Učenci so dosegli odlične rezultate, med njimi tudi Zala Grmek Cvelbar, ki je v duetu s Tejo Sovdat, pod mentorstvom Maje Vrtnjak, osvojila srebrno plaketo (93,33 točk).

Uredništvo

Opremljen mladinski prostor v Osnovni šoli Pivka

Mladi so do Občine Pivka pristopili s predlogom, da bi si v prostorih garderobe uredili mladinski prostor. Predstavnik za mlade na Občini je z mladimi izpeljal štiri delavnice, na katerih so mladi ugotavljali, česa si želijo, čemu si to želijo, kje bi to naredili ter kdo bo to uredil? Na vseh delavnicah so prišli do podobnega zaključka, da bi uredili družabni prostor, ki bo na voljo mladim med odmori pouka za sprostitev kot tudi za urejanje šolskih obveznosti.

Občina Pivka je mladim namenila sredstva, ki so jih mladi glede na njihove predloge tudi razporedili. V prihodnjem šolskem letu pa bo mladinski prostor prevzel v upravljanje 9. razred.

Tibor Pranjič, foto: Tibor Pranjič

Turnir v odbojki na mivki

Mladi za Pivko to poletje organizirajo dva turnirja v odbojki. Julij in avgust bosta polna mivke med prstmi, saj si mladi spet želijo aktivno in športu prijazno poletje. Vljudno vas vabijo, da se udeležite turnirjev ekip 3 na 3, zmagovalca pa čaka nagrada. Več informacij in prijava na telefonski številki: 070 649 489. Mladi vas že nestrpno pričakujejo.

Dino Felič, foto: Mladi za Pivko

18. športne igre Pokrajinske zveze DU Južno Primorske

Društva upokojencev Pivka, Ilirska Bistrica in Postojna so 1. junija priredila 18. športne igre Pokrajinske zveze DU Južno Primorske, ki se jih je udeležilo 214 tekmovalcev, 34 iz Pivke.

Tekmovanja so potekala v različnih panogah, kot so: pikado, balinanje, streljanje, namizni tenis, šah, reševanje križank, briškola, trešeta in tarok. Zaradi velikega števila udeležencev in panog so se tekmovanja odvijala na treh različnih prizoriščih - v Pivki, Ilirski Bistrici in Postojni.

V končnem seštevku je zmagala Postojna, druga je bila Ilirska Bistrica, tretje mesto je zasedla Pivka. Moška ekipa Društva upokojencev Pivka je dosegla

drugo mesto v kegljanju, medtem ko sta ženski ekipi v pikadu in v reševanju križank osvojili tretje mesto. V balinanju so moški zasedli peto mesto, ženske pa sedmo. Ekipa v briškoli in trešetu je prav tako dosegla sedmo mesto. Med posamezniki iz DU Pivka je bil Franko Leskovec najuspešnejši v kegljanju, kjer je osvojil drugo mesto.

Igre so živahno popestrile Pivko, Postojno in Ilirsko Bistrico, obenem pa so pripomogle k povezovanju upokojencev ter ohranjanju vitalnosti in optimizma v njihovem življenju.

Društvo upokojencev Pivka, foto: Andrej Knafelc

Letovanje v Veli Luki

Društvo upokojencev Pivka je od 17. do 24. junija izvedlo letovanje v Veli Luki, v hotelu Posejdon. Pot do Vele Luke je res dolga, a lepo vreme, bližina morja, dobra hrana, možnosti za aktivnosti, predvsem pa dobra družba, so odtehtali vse težave, povezane s potjo.

Lahko smo plavali, se sprehajali ob morju, peljali s taksijem čez zaliv v mesto, si privoščili vožnjo do bližnjega otoka, se povzpeli do jame Vela Špilja, družili na plaži in terasi hotela, ali pa udeležili katerega od izletov, v Blato, Smokvico, Korčulo.

Jelka Čeligoj, foto: Jelka Čeligoj

Spoznavanje Kamnika in Tuhinjske doline

V maju smo si člani Kluba upokojencev v vzgoji in izobraževanju občin Postojna in Pivka za raziskovanje Slovenije izbrali Kamnik in Tuhinjsko dolino. V Kamniku nas je najprej pričakala bronasta skulptura mamuta v naravni velikosti, nato smo pot nadaljevali do gradu - muzeja Zaprice, ki se ponaša z bogato arheološko in etnološko dediščino, za gradom pa se razprostira etnografski park kašč iz Tuhinjske doline.

V predelu Kamnika – Šutna, smo si ogledali rojstno hišo Rudolfa Maistra. Zanimiv je bil ogled naravnih Term Snovik. Obiskali smo vasico Češnjice v Tuhinju. Na Kmetiji Pr' Gabršek smo spoznali tradicionalni način sirarjenja. Ob koncu prijetnega dne nas je pot domov vodila skozi Tuhinjsko dolino, ki se razteza med Kamnikom in Celjsko kotlino ob reki Nevljici.

Edvarda Sajovic, foto: Edvarda Sajovic

Izlet na Štajersko

15. junija smo se pivški upokojenci odpravili na izlet na Štajersko. Ko smo se v Slovenskih Konjicah sprehodili po starem mestnem jedru, nam je bilo jasno, zakaj je to mesto že večkrat prejelo priznanje za najlepše izletniško mesto v Sloveniji. Ogledali smo si cerkev sv. Jurija in si privoščili Minattijevo kavico. V Žižki kartuziji smo slišali legendo o njenem nastanku, med sprehodom med ostanki nekdaj mogočnega samostana pa nam je vodič spregovoril o njegovi zgodovini. Ogledali smo si obnovljeno cerkev in muzej.

Na Rogli smo se na Poti med krošnjami Pohorje ustavljali na doživljajskih postajah in uživali v razgledu. Na poti domov smo se ustavili še ob Braslovškem jezeru. Dež nam je preprečil, da bi se sprehodili okrog jezera. Kljub temu ugotavljamo, da nam je izlet lepo uspel.

Jelka Čeligoj, foto: Jelka Čeligoj

Obisk v Hiši kulture

Kulturna sekcija Društva upokojencev Pivka in Hiša kulture letos tesno sodelujeta. Povezujeta ju ljubezen do umetnosti v sliki in besedi. V juniju je bila v Hiši kulture odprta razstava z naslovom **Pesmi v grafiki / Dragotin Kette**. Krožek Beremo skupaj si je razstavo pod vodstvom kustosinje Mojce Grmek ogledal tik pred zaprtjem. Umetnikom in pesniku so se poklonili na svoj način – s prebiranjem pesmi in spisov.

Obisk smo zaključili ob pijači na kavarniškem vrtu, kjer smo s kustosinjo razpredali ideje o možnostih in

načinih prihodnjega sodelovanja. Strinjali smo se, da je galerija premalo znana v domačem kraju, zato je vzniknila skupna želja, da Hišo kulture približamo čim večjemu številu občanov.

Jožica Knafelc, foto: Andrej Knafelc

Dnevi medgeneracijskega sožitja

Zveza društev upokojencev Slovenije je 24. in 25. maja na Gospodarskem razstavišču tretjič pripravila Dneve medgeneracijskega sožitja. Po dveh koronskih letih smo se letos spet zbrali v polnem številu. Na slavnostnem odprtju smo prisluhnili pozdravnim nagovorom Janeza Sušnika, predsednika Zveze društev upokojencev Slovenije, Simona Maljevca, ministra za solidarno prihodnost in Simona Trussevicha, predsednika Dijaške organizacije Slovenije, člana Sveta Vlade RS za mladino, predstavnika v Medgeneracijski koaliciji Slovenije. Slavnostni govornik je bil predsednik vlade dr. Robert Golob. Predsednica državnega zbora Urška Klakočar Zupančič se je srečala s prostovoljkami programa Starejši za starejše, pozneje je potekala še javna razprava na temo pokojninske reforme. Sledil je bogat kulturni program in 12. večer pesmi in plesa, kjer je nastopila ženska vokalna skupina Rožmarinke iz DU Pivka.

Društvo upokojencev Pivka se je prireditve udeležilo v okviru Pokrajinske zveze DU Južno Primorske. Pivčanke smo se predstavile s kvačkanimi izdelki. V okviru rokodelske razstave je potekala tudi fotografska razstava Vode-bogastvo Slovenije. Na njej je bila razstavljena fotografija Jelke Čeligoj. Odprtju prireditve je sledil družabni del in ogled razstave. Srečali smo se s starimi znanci in navezali nove stike z upokojenci iz vse Slovenije.

Jožica Knafelc, foto: Andrej Knafelc

Ročna dela na Vodkovem dnevu

Podjetje Kovod je na prireditvi Vodkov dan povabilo številne lokalne organizacije, med njimi smo bile tudi upokojenke iz skupine Kvačkane nitke, ki v Večgeneracijskem centru ohranjamo tradicijo ročnih del.

Glede na program prireditve smo se odločile, da bomo z otroki izdelovali »zapestnice prijateljstva«. Ročne spretnosti so nekaj, kar otroke navdušuje, hkrati pa so bolj zahtevne, kot izgleda na prvi pogled. Najprej so se na naši postaji zvrstili vrtčevski otroci, zanje smo imele zapestnice že izdelane, višja starostna skupina je ob naši pomoči že nanizala nekaj perlic, pomagale smo le z vezanjem. Za njimi so prišli šolarji, ki so zapestnice izdelovali sami. Kvačkane nitke bomo sodelovale tudi v počitniških delavnicah

»Poletje pred Krpanovim domom«. Vse, ki bi se radi v počitnicah naučili kvačkanja ali pletenja, vabimo, da nas obiščejo na delavnicah, ki jih imamo vsak torek popoldne in petek dopoldne v Večgeneracijskem centru v Pivki.

Jožica Knafelc, foto: Andrej Knafelc

70 let prostovoljnega krvodajalstva v Sloveniji

V Sloveniji letos obeležujemo 70 let prostovoljnega krvodajalstva. Začetki transfuziologije in krvodajalstva v Sloveniji segajo v obdobje po koncu druge svetovne vojne, ko je bil v Ljubljani pri Centralni vojni bolnici ustanovljen transfuzijski oddelek. Tam so 4. junija 1945 odvzeli in konzervirali prvih 19 steklenic krvi, zato je 4. junij razglašen za dan slovenskih krvodajalcev. Število krvodajalcev na območju Pivke in Postojne krepko presega državno povprečje, pojasnjujejo v OZRK Postojna-Pivka, kjer bi želeli med krvodajalce privabiti več mladih.

Z razvojem zdravstva so zahteve po večjih količinah krvi imele za posledico ustanavljanje transfuzijskih postaj pri bolnišnicah. Pomemben mejnik je leto 1953, ko organizacijo krvodajalstva prevzame Rdeči križ Slovenije ter vzpostavi prostovoljno, brezplačno in anonimno krvodajalstvo. Prva s strani Rdečega križa organizirana brezplačna in prostovoljna ter anonimna terenska krvodajalska akcija je bila izvedena 9. marca 1953 v sektorski ambulanti Toplice v Zagorju ob Savi.

Danes se lahko pohvalimo z nekaj manj kot 60.000 rednimi krvodajalci. V Sloveniji daruje kri enkrat letno 60 odstotkov krvodajalcev, 28 odstotkov krvodajalcev daruje kri dvakrat, deset odstotkov trikrat in dva odstotka štirikrat. Potrebe po komponentah krvi različnih krvnih skupin so nepredvidljive in večinoma sovpadajo s porazdelitvijo krvnih skupin med prebivalstvom. V Sloveniji sta najpogostejši krvni skupini A in 0 (A približno 40 odstotkov, 0 38 odstotkov), krvne skupine B je 15 odstotkov, krvno skupino AB pa ima približno sedem odstotkov ljudi). RhD pozitivnih je okoli 82 odstotkov ljudi, RhD negativnih pa le okoli 18 odstotkov. Naša država sodi med tiste, ki pokrivajo vse potrebe po krvi same. V Sloveniji daruje kri skoraj pet odstotkov prebivalcev, vsak delovni dan potrebujemo med 350 – 400 krvodajalcev, da zadostimo dnevnim potrebam zdravstva po krvi. Letno Rdeči križ Slovenije za potrebe zdravstva organizira skoraj 1200 krvodajalskih akcij, od tega je več kot 390 t. i. terenskih krvodajalskih akcij.

Število krvodajalcev na območju Pivke in Postojne krepko presega državno povprečje

Darovanje krvi je gotovo ena najplemenitejših oblik pomoči sočloveku. S številom krvodajalcev se Slovenija uvršča v evropsko povprečje, najpomembnejše pa je, da smo na področju preskrbe s krvjo samozadostni. To pomeni, da v celoti pokrivamo potrebe lastnega zdravstva po krvi, poudarja **sekretarka OZRK Postojna Pivka Erika Dekleva**.

RKS OZ Postojna – Pivka je eno izmed 56 območnih združenj, ki skrbi za izvedbo terenskih krvodajalskih akcij, promocijo krvodajalstva na svojem območju ter pridobivanje novih krvodajalcev. »Vse aktivnosti na področju krvodajalstva izvajamo na podlagi Zakona o Rdečem križu Slovenije, skladno s Statutom RKS – ZZ, Zakonom o preskrbi s krvjo in letnim planom krvodajalskih akcij, ki je usklajen z RKS in ZTM,« dodaja Erika Dekleva. Krvodajalci iz občin Postojna in Pivka kri darujejo v Postojni

Leta 1956 je Julijan Uhelj kot prvi krvodajalec v Postojni dal pol litra krvi na lastno odgovornost.

na terenskih akcijah trikrat letno in na drugih odvzemnih mestih po Sloveniji, večinoma v Izoli. V povprečju se krvodajalskih akcij udeleži okoli 1600 krvodajalcev, poudarja Erika Dekleva, ki beleži statistiko od leta 2006, ko je nastopila delo v OZRK Postojna in Pivka. »Število sicer nekoliko niha; največ krvodajalcev beležimo v letu 2009 in 2010, ko se je akcij udeležilo več kot 2000 krvodajalcev. Veliko jih je prišlo tudi leta 2011 in 2012, potem pa je zaznati upad. Najmanj krvodajalcev beležimo v letu 2020, vzrok za to je najbrž pandemija s Covid 19, v zadnjih dveh letih pa število krvodajalcev zopet počasi narašča. Glede na to, da je bilo aktivnih krvodajalcev zadnjih pet let 1511, zadnja tri leta pa le še 1316, ostaja promocija in pridobivanje novih krvodajalcev za prihodnost izziv,« pojasnjuje Erika Dekleva in dodaja, da so ne glede na nihanja, krvodajalske akcije v Postojni dobro obiskane, saj beležijo sedem odstotkov (v letu 2010 je bilo 10,10 odstotkov) krvodajalcev glede na število prebivalcev (občin Postojna in Pivka), medtem ko je povprečje v državi 4,6 odstotkov.

Mladi in krvodajalstvo

V zadnjih treh letih je bilo 270 mladih krvodajalcev, oziroma tistih, ki so kri darovali prvič. Zanimanje mladih ni veliko, »se pa trudimo, da jih čim več privabimo v krvodajalske vrste. Tako vsako leto za 4. letnike dijakov na obeh srednjih šolah v Postojni organiziramo predavanje na temo krvodajalstva, kjer lahko izvedo več o postopkih odvzema krvi in predvsem pomembnosti prostovoljnega darovanja krvi, ki je v današnjem času še vedno nenadomestljiva tekočina – in seveda nujna pri reševanju življenj in zdravljenju. Pri tem se moramo iskreno zahvaliti SGLZŠ in Šolskemu centru Postojna, ki nam vedno omogočita, da izvedemo predavanja. Tudi sicer imamo v lokalni skupnosti veliko podpore; tako nam SGLZŠ omogoča izvedbo krvodajalskih akcij v njihovem dijaškem domu, lokalni mediji pa se vedno prijazno odzovejo in vabijo krvodajalce na akcije ter o tem poročajo,« je zapisala Erika Dekleva. OZRK Postojna Pivka se financira z lastnimi sredstvi, programe sofinancirajo tudi obe občini (Postojna in Pivka), Fundacija za financiranje invalidskih in humanitarnih organizacij, ministrstva (projektno) ter z donacijami.

Alenka Furlan Čadež, foto: arhiv OZRK Postojna-Pivka

Hospickafe v Cerknici z gostjo Alenko Veber

Območni odbor Slovenskega društva (SD) Hospic Primorsko – Notranjska s sedežem v Pivki je predstavil poslanstvo Hospica v knjižnici Jožeta Udoviča v Cerknici. Predsednik Ernest Margon je v nagovoru poudaril, da želijo svoje delo predstaviti tudi na drugi strani Javornikov. Izpostavil je glavne dejavnosti društva, ki sloni na strokovnem in prostovoljskem delu in jih društvo izvaja na področjih, kot so spremljanje umirajočih bolnikov in njihovih svojcev, žalovanje odraslih, žalovanje otrok in mladostnikov, detabuizacija smrti in prostovoljstvo.

V goste so povabili Alenko Veber, publicistko, etnologinjo, turistično vodnico, zaradi njenih bogatih izkušenj v skrbi za osebo z demenco v družini. Spregovorila je o temi, ki je vedno bolj prisotna v naši družbi, o ravnanju z osebami z demenco. Potek te bolezni prej ali slej pripelje človeka do zadnje stopnje, ko naglo usiha in ga vodi v smrt. Alenka se je po treh desetletjih iz Ljubljane preselila nazaj v domače Babno Polje in vrsto let skrbela za mamo. Ni mogla vedeti, kako se bo bolezen stopnjevala, in tega ni pričakovala, čeprav je že prej prebirala knjige o demenci. Mamo je

spremljala in zanjo skrbela vse do njene smrti, zadnjih pet mesecev v domu za starejše. Alenka je poslušalcem posredovala svoje doživljanje tega obdobja na način, ki je pritegnil pozornost in prisotni so občutili skrb, ki jo je Alenka posvetila svoji mami. Tako je odbor Hospica iz Pivke razširil svojo dejavnost na občino Cerknica, potem ko je prisoten že v Postojni, Pivki in Ilirski Bistrici. Jeseni načrtujejo predstaviti delo Hospica še v občinah Loška dolina in Bloke in tako zaokrožiti celotno območje delovanja. Za kulturni pridih dogodka je zaigrala mlada flautistka Nika Sotlar iz Glasbene šole Postojna.

Irena Margon, foto: arhiv društva

Regijsko preverjanje usposobljenosti ekip prve pomoči Civilne zaščite in Rdečega križa

10. junija je na območju ajdovske občine potekalo regijsko preverjanje usposobljenosti ekip prve pomoči Civilne zaščite in Rdečega križa. Sodelovalo je deset ekip iz obalno kraške, primorsko notranjske in severnoprimorske regije. Preverjanja sta se udeležili tudi skupni ekipi OZRK Postojna in Občine Pivka.

Regijsko tekmovanje in preverjanje usposobljenosti ekip prve pomoči sta organizirala OZRK Ajdovščina in izpostava URSZR Nova Gorica. O pomenu tovrstnih vaj sta spregovorila tudi vodja izpostave magister Samo Kosmač in predsednica Rdečega križa Slovenije magistra Vesna

Mikuž. Na štirih delovnih mestih v središču Ajdovščine je znanje kazalo deset ekip prve pomoči.

vir: Občina Ajdovščina, foto: Aleš Klemenc

Širitev mreže prvih posredovalcev v Pivki

V Občini Pivka in Nujni medicinski pomoči Postojna (NMP) so 12. in 13. maja v okviru desetih ur v Gasilsko reševalnem centru Postojna izvedli začetno usposabljanje »prvih posredovalcev« v občini Pivka. Šlo je za začetni tečaj prvih posredovalcev, kjer učijo laično populacijo, kako se odzvati na določena nujna stanja.

Tečajniki so osvojili temeljne postopke oživljanja odraslih in otrok z uporabo AED, zaustavljanje krvavitev, ravnanje v primeru tujkov v zgornjih dihalih ter zgodnjo prepoznavo simptomov možganske kapi ter srčnega infarkta. Po zaključenem izobraževanju je tečajnik vpisan v register prvih posredovalcev. Licenco je potrebno vsako leto, z obnovitvenim tečajem, ponovno potrditi. Prvi posredovalci so lahko ključnega pomena pri nujenju prve pomoči v kritičnih trenutkih, ko se odloča o življenju in smrti. Zato

smo v občini Pivka vzpostavili organiziran sistem prvih posredovalcev. Njihovo poslanstvo je zagotoviti pomoč pri življenjsko ogrožujočih stanjih, predvsem na lokacijah, kjer je prihod reševalnega vozila dolgotrajen.

Občina Pivka, foto: Klemen Rebec

Defibrilatorji rešujejo življenja

Pri srčnem zastoju je ključna takojšnja pomoč, zato je izredno pomembno, da v primeru, ko moramo pomagati posamezniku s srčnim zastojem, vemo, kje je najbližji defibrilator, s katerim mu lahko rešimo življenje! Občina Pivka je namestila 21 avtomatskih eksternih defibrilatorjev, prenosnih elektronskih naprav, ki so sposobne zaznati zastoj srca ter ga s pomočjo električnega sunka ponovno pognati.

Če defibrilator ob temeljnih postopkih oživljanja uporabimo v 3-5 minutah po srčnem zastoju, lahko povečamo delež preživetja za celo več kot 50 odstotkov. Prav zato imamo prav vsi, ki se srečamo s posameznikom s srčnim zastoju, ključno vlogo pri njegovem preživetju.

Vir: Občina Pivka

Seznam lokacij

KRAJ	NASLOV	LOKACIJA	DOSTOP
Pivka	Snežniška cesta 6	Gasilski dom Pivka	NE, v vozilu
	Snežniška cesta 6	Gasilski dom Pivka	NE, v vozilu
	Kolodvorska cesta 5	Občina Pivka	24 ur
	Prečna ulica 3	Športna dvorana Skala	V delovnem času
	Kolodvorska cesta 24	Zdravstvena postaja Pivka	V delovnem času
	Kolodvorska 2	Kavarna Pivka	24 ur
	Kolodvorska 51	Park vojaške zgodovine	V delovnem času
Buje	Buje 3a	Gostilna Zotlar	24 ur
Čepno	Čepno b.š., (poleg 9a)	V cerkvenem turnu	24 ur
Drskovče	Drskovče 1	Na fasadi stanovanjske hiše	24 ur
Juršče	Juršče 36	Kulturni dom Juršče	24 ur
Kal	Kal 1	Pivka perutninarstvo - vratar	24 ur
Košana	Dolnja Košana 47	Dolnja Košana 47	24 ur
Klenik	Klenik 35	Gradmax d.o.o.	24 ur
Neverke	Neverke 31	Oro Orodjarna, Glavni vhod	V delovnem času
Parje	Parje b.š. (ob glavni cesti)	Igrišče in balinišče Parje	24 ur
Selce	Selce 20	Na fasadi stanovanjske hiše	24 ur
Slovenska vas	Dostopen bo po obnovi	Ekomuzej	24 ur
Šmihel	Šmihel 29	Gostilna Želko	24 ur
Trnje	Trnje 3a	Slavec MF	24 ur
Zagorje	Zagorje 53	Gasilski dom Zagorje	24 ur

Zelena luč sprejemanju zakonodaje o obnovi narave

Evropski parlament je po burnih razpravah prižgal zeleno luč pogajalskim izhodiščem za uredbo o obnovi narave, ki prinaša določila za obnovo ogroženih naravnih območij v EU. Za izhodišča za pogajanja s Svetom EU je glasovalo 336 poslancev, proti jih je bilo 300. Postopek sprejemanja zakonodaje se bo tako lahko nadaljeval. Predlogom Evropske komisije so nasprotovali v Evropski ljudski stranki kot vodilni sili v parlamentu, kjer so se pri tem združili z desnimi skupinami. Na drugi strani so bili socialdemokrati, Zeleni in večji del liberalcev. Slovenski poslanci so se razdelili po političnih linijah. Nasprotniki izpostavljajo posledice ukrepov za kmetijstvo in prehransko varnost. Zagovorniki pa opozarjajo, da je zakonodaja nujna, saj kmetijstvo in prehransko oskrbo ob podnebnih spremembah ogroža prav izguba biotske pestrosti, je poročala STA.

Z uredbo o obnovi narave si Evropska komisija prizadeva za obnovo in vnovično vzpostavitev ekosistemske funkcije evropskih mokrišč, rek, gozdov, travnikov, morskih ekosistemov ter urbanih zelenih območij in živali s teh območij. Osnovni predlog med drugim določa, da bi morale članice obnoviti vsaj 30 odstotkov območij v slabem stanju v svojih kopenskih, obalnih, sladkovodnih in morskih ekosistemih do leta 2030, 60 odstotkov tega območja do leta 2040 in 90 odstotkov tega območja do leta 2050. Cilj je, da bi do leta 2030 sanacijske ukrepe vpeljali na vsaj 20 odstotkih kopnega in morij EU, potrebnih obnove, do leta 2050 pa bi jih razširili na vse ekosisteme v zatonu.

V septembrski številki Pivškega lista bomo podrobneje predstavili temo z vidika kmetijstva in varovanja narave na Pivškem.

AFČ

Policija svetuje

Nasveti za poletno turistično sezono

Med poletno turistično sezono se prometna varnost običajno poslabša, zato policisti Policijske postaje Postojna (PP) izdajajo opozorila in nasvete, kako ostati varni na cestah ter zaščititi premoženje pred vlomi.

Policisti opozarjajo na najpogostejše vzroke prometnih nesreč, ki so prehitra vožnja in vožnja pod vplivom alkohola. Vožnja v poletnih razmerah zahteva večjo previdnost in prilagajanje prometnim predpisom, zato voznike pozivajo k strpnosti, defenzivni vožnji ter rednemu spremljanju prometnih informacij, da se izognejo zastojem.

Pomembno je poskrbeti za **varnost premoženja**. Vlomi v stanovanjske objekte in prenočitvene objekte so v poletni turistični sezoni pogosti. Policisti priporočajo, da ob odhodu na dopust o tem obvestite le najbližje sosede ali sorodnike, saj objavljanje informacij o odsotnosti na družbenih omrežjih privablja vlomilce. Ključno je zaklepanje vhodnih vrat in oken, tako doma kot tudi v hotelskih sobah ali apartmajih. Dodatno zavarovanje, kot so kakovostna vrata, rešetke, dvizni varnostni roloji, alarmne naprave in video nadzor, lahko odvrne vlomilce.

Tudi tatvine koles, skirojev in koles z motorjem so pogoste. Lastnikom vozil svetujejo, da kolesa vedno zaklepajo s kakovostnimi ključavnicami in jih puščajo samo na varovanih mestih za parkiranje koles. Fotografiranje ali zapisovanje oznak na kolesu lahko pomaga pri identifikaciji v primeru kraje.

Posebno opozorilo velja tudi glede vlomov v vozila. Lastniki naj na vidnih mestih ne puščajo vrednejših predmetov, kot so denarnice, računalniki, telefoni itd., saj to privablja

vlomilce. **Prav tako se ne sme puščati otrok ali hišnih ljubljencev v pregretyh vozilih, saj lahko visoka temperatura povzroči nevarnost toplotnega udara ali dehidracije.**

V primeru, da postanete žrtev kaznivega dejanja, policisti priporočajo, da takoj pokličete na številko za nujne primere in prijavite dogodek. Pomembno je, da zabeležite čim več podrobnosti o storilcu, kot so opis videza, oblačila, kakršne koli posebne značilnosti ter čas in kraj dogodka.

Poleg tega policisti svetujejo, da turisti in obiskovalci uporabljajo varnostne predmete, kot so denarnice z varnostnimi zapirali, torbice z dodatnimi zadrgami ali sponkami in vedno pazijo na svoje osebne predmete. Prav tako je priporočljivo, da turisti uporabljajo sefe v hotelih ali drugih namestitvenih objektih za shranjevanje dragocenosti.

Pri raziskovanju turističnih krajev je pomembno, da sledite varnostnim napotkom in se izogibate nevarnim ali sumljivim območjem. Več tovrstnih informacij lahko najdete na spletni strani: <https://policija.si/svetujemo-ozavescamo>.

Policisti Policijske postaje Postojna želimo prijetne, predvsem pa varne poletne dni!

Odlična plesna sezona ŠD Pike

Na evropskem prvenstvu ICU, ki je potekalo med 30. junijem in 2. julijem v Veroni, so plesalci ŠD Pike osvojili odlično drugo mesto v članski cheer jazz kategoriji in tako po zmagi na državnem prvenstvu nanizali še en odličen plesni uspeh.

18 plesalk in plesalec si je finale priborilo po uspešnem nastopu v polfinalu, med peterico finalistov so zaostali le za plesalci iz Grčije. Predsednica društva Mojca Korent, ki je skupaj s trenerko Špelo Masten Režek spremljala ekipo v Veroni, je pohvalila izjemni predstavi ekipe in se zahvalila vsem, ki podpirajo delovanje društva, ter plesalcem iz ŠKD Sovice ter ŠD Log Dragomer-Žabice, ki so številčno dopolnili pivško ekipo na evropskem prvenstvu.

K uspehu društva v letošnji sezoni so prispevale tudi mladinke, ki so aprila na mednarodnem tekmovanju v Nemčiji »Elite Cheerleading championship« v kategoriji mladinskih cheer jazz skupin osvojile drugo mesto, medtem ko je otroška skupina nabirala plesne izkušnje in si priplesala zlato kolajno na tekmovanju »Island dance competition« na Krku.

Čeprav je pred plesalci bolj umirjeno poletje, brez treninga na posamezni ravni ne bo šlo, konec avgusta pa se bodo plesalci zopet zbrali na skupnih treningih.

AFČ, foto: ŠD Pike

Ekipa Orlek ORO MET tretja na Zaključnem turnirju lige U-14

18. junija so v Zabičah izvedli zaključni turnir balinarske lige U-14. V dopoldanskih polfinalih je domača ekipa Kozlek premagala ekipo Orlek ORO MET iz Pivke z 9:5, medtem ko se je Postojna v finale uvrstila z zmago proti ljubljanskemu Krimu z 10:4. V velikem finalu je bil Kozlek z 8:6 boljši od Postojne in ubranil naslov, v tekmi za tretje mesto pa je ekipa Orlek ORO MET z 10:4 ugnala Krim.

Ekipo Orlek ORO MET ja nastopila v postavi: Hana Gruden Hiti, Andraž Kantar, Simon Bajc ter Žan in Žiga Štunf; trener ekipe Klemen Podgoršek.

Mladi pivški balinarji so si z uspešnim nastopanjem v državni ligi U-14 priborili nastop na zaključnem turnirju.

Drago Štunf, foto: arhiv Orlek ORO MET

Sezona odbojke na mivki se je začela

Vabimo vas, da letošnje poletje preživite aktivno ob rekreativnem igranju odbojke na mivki, ki je zelo priljubljen šport po vsem svetu.

Odbojka ima koristi za fizično kondicijo in moč, saj krepi mišice, izboljšuje ravnotežje in koordinacijo ter spodbuja vzdržljivost, poleg tega pa tudi spodbuja timsko delo, komunikacijo in družabnost med igralci.

Igro odbojke lahko rezervirate tudi vi po objavljenem urniku na številki 070 649 489. Se vidimo na plaži!

Vir: Občina Pivka

36. Petelinjski tek

27. maja je Vaško društvo Petelinje po nekaj letih premora izvedlo 36. Petelinjski tek. Dogajanje so pričeli že ob 8.30 s startom "pohodnikov" iz vasi Koče, ki se ga je udeležilo lepo število tekmovalcev vseh starosti. Organizatorje veseli zelo velika udeležba učencev iz Osnovne šole Pivka ter Atletskega kluba Pivka, pa tudi sicer se je teka v rekreativnem smislu udeležilo veliko domačinov in ljudi iz naše bližnje sosesčine.

12,3 km preizkušnjo je opravilo 34 tekačic in tekačev. S časom 43:32.6 je skupno in v moški konkurenci zmagal Jaka Grže iz AK Postojna pred Jernejem Šemrovom iz ŠD Hotedršica (44:23.1) in Tjažem Dolganom iz AK Pivka (45:44.9). V ženski kategoriji je bila najhitrejša Rebeka Petrovčič iz AK Pivka s časom 56:39.5 pred Petro Sedmak Strle iz TD Bistrice (1:00:04.8) in Mojco Valenčič iz AK Pivka (1:05:10.9).

Na 4,2 km preizkušnji je sodelovalo 30 tekačic in tekačev. Najboljši skupno in v moški kategoriji je bil Filippo Pagavino iz ekipe Skye team s časom 17:01.2 pred Boštjanom Dolganom iz AK Pivka (18:03.8) in tretjeuvrščeni Žigo Šabcem (17:19:10.4). V ženski kategoriji je bila najboljša Sabina Oražem (23:34.3) pred drugouvrščeno Om Lili Smerdel (23:57.1), tretja je bila Lena Mijovič (24:23.3).

Tek za pokal Petelinček je zaključilo 64 mladih tekačic in tekačev.

Pomen gibanja in zdravja je v teh letih po koroni še kako prišel do veljave in do izraza, ker smo bili sami priče padcu gibalne sposobnosti, na žalost predvsem pri mladih v času koronskega zaprtja. Zato je prav, da prireditve, kot je Petelinjski tek, pridobivajo na veljavi in ugledu. Drugi, nič manj pomemben, aspekt tega teka pa je tvorno in aktivno sodelovanje vaščanov, majhne skupnosti Petelinje, ki za ta tek diha in živi. Vrlina povezanosti in dela za skupnost, je v teh časih toliko bolj pomembna, ob vse večji asocialnosti in izoliranosti ljudi, zato vse pohvale Vaškemu društvu Petelinje, je zapisal Silvo Čelhar.

Vaško društvo Petelinje, fotografija: Blaž Lenček

Na evropskem prvenstvu nastopila tudi Tina Jakovina

Od 15. do 25. junija je v Sloveniji in Izraelu potekalo 39. evropsko košarkarsko prvenstvo za ženske. V slovenski izbrani vrsti je bila tudi izkušena in najboljša primorska igralka Tina Jakovina, doma iz Gradca pri Pivki. Slovenija je nastopala v skupini C, kjer pa je proti vsem trem preostalim reprezentancam nekoliko nepričakovano izgubila.

Slovenija je med 16 državami pristala na nevhvaležnem petnajstem mestu. Tina Jakovina, ki je sezono 22/23 uspešno končala v Srbiji pri Crveni zvezdi, v tem trenutku še nima novega kluba. Svojo košarkarsko kariero bo še nadaljevala, saj ji ponudb ne manjka, a bo izbrala klub, ki bo nastopal v enem od evropskih tekmovanj.

Brane Fatur

Dirkali so tudi skozi Pivko

Od 14. do 18. junija je po slovenskih cestah v dolžini 833,3 km potekala že 29. mednarodna kolesarska dirka Po Sloveniji. Dela tega izjemnega kolesarskega športnega dogodka so bile deležne tudi Postojna, Pivka in Ilirska Bistrica. Na razglasitvi rezultatov in pri podelitvi majic najboljšim je sodeloval tudi nekdanji slovenski kolesar in reprezentant v bivši državi, 75 letni Jože Valenčič iz Male Pristave, nekdanji kolesarski olimpijec iz Munchna leta 1972.

Tretja etapa od petih je startala v Grosuplju in se prek Cerknice spustila v našo regijo, kjer je bil v centru Postojne cilj etape. Karavana 130, tudi vrhunskih, kolesarjev, med njimi je bila tudi trojica znanih Slovencev – Matej Mohorič, Luka Mezgec in Domen Novak – je vse tri občine

»preletela« po dvakrat, pri tretjem v Postojni pa je bil znan zmagovalec tretje etape.

Iz Postojne so se kolesarji prvič podali v občino Pivka pred Selcami in jo po nekaj kilometrih zapustili za Zagorjem. V občini Ilirska Bistrica so obrnili in ponovno po isti trasi preleteli Pivko. V spominu je kolesarjem in njihovim spremljevalcem ostal visok zelen vodomet na krožišču v centru kraja. Zmagovalec etape je postal Nizozemec Ide Schelling, skupni zmagovalec pa italijanski državni prvak Filippo Zana, drugi je bil Matej Mohorič, ki sedaj vrti pedala na francoskem Touru, tretji pa odlični italijanski kolesar Diego Ulissi.

Brane Fatur, foto: Erika Kovačič

Ne mednarodnem turnirju »Ivan Černetič« nastopilo 21 klubov iz treh držav

24. junija je Balinarski klub Orlek ORO MET izpeljal 30. mednarodni balinarski turnir trojk »Ivan Černetič«. Na turnirju je nastopilo 21 klubov iz Italije, Hrvaške in Slovenije.

Na turnirju so nastopili tudi mladi pivški balinarji. Po zelo kvalitetni in izenačeni finalni tekmi, v kateri je določila zmagovalca zadnja krogla, so ekipo BK Gradna Obrov premagali igralci BK Sveti Jakov iz Jadranovega. Tretje

mesto sta si razdelila BK Ilirska Bistrica in BK Katarina Novokračine. Pokale, kolajne in prehodni pokal sta podelila hčerka in vnuk Ivana Černetiča.

Celodnevno tekmovanje na zunanjih igriščih in v dvorani si je ogledalo veliko število ljubiteljev balinanja.

Drago Štunf, fotografije: arhiv Orlek ORO MET

Balinarski klub Košana

Balinarski klub Košana je s svojimi ekipami – najboljša članska, Videm Košana, kadetska in mladinska - izkoristil zimski premor v sezoni za treninge v balinarski dvorani v Pivki ter nastopanje v »zimskih« ligah. BK Košana in njen podmladek sta nastopala v Pivki, kjer so člani v konkurenci dvanajstih ekip osvojili prvo mesto, Videm Košana pa je nastopala v Zeleni dvorani v Postojni.

S treningi v pivški Rešti so zaključili v mesecu marcu, nakar so v Košani uredili zunanja igrišča in pričeli s pripravami na spomladanski del ligaških tekmovanj pod okriljem BZS. Najboljša članska ekipa je tekmovanje v 1. ligi pričela zelo poletno in si takoj zagotovila nastopanje v boljši skupini, oziroma za mesta od 1 – 6, torej razigravanje za prvaka lige. Prvo mesto med vsemi dvanajstimi ekipami v ligi je osvojil Tržič, ki je zbral 18 točk, na končnem šestem mestu je s sedmimi točkami pristala Košana in tako le za eno mesto zgrešila možnost napredovanja v našo najkvalitetnejšo Super ligo.

Dečki BK Košana so spomladi nastopali v Državni ligi – U14 in prikazali velik napredek v njihovi igri. Ob koncu so pristali na sedmem mestu, v devetih krogih so osvojili 6 točk. Ekipa Videm Košana je nastopala v 2. ligi – zahod, kjer je po ponesrečenem prvem delu kasneje igrala v skupini za mesta od 7 – 12. Najboljši v tej skupini je bil Kolektor Idrija, zbral je 17 točk, Videm Košana je z osmimi točkami osvojila deseto mesto in si z dobrimi igrami zanesljivo zagotovila obstanek v ligi.

Balinarje BK Košana in njihove privrženke tudi to poletje čaka kar nekaj aktivnosti. Predvsem mlajše klubske selekcije bodo nadaljevale s treningi, s pomočjo Športne zveze Pivka bodo na svojem balinišču organizirali športne

balinarske počitnice. Vse potrebne informacije bodo objavljene na oglasni deski BK Košana, vse zainteresirane pa že sedaj vljudno vabijo, da se jim pridružijo. Klub bo ta mesec na svojem balinišču izpeljal tradicionalni turnir »med vasmi« in tekmovanje klubskih dvojic. Prvo soboto v avgustu bo na programu tradicionalni mednarodni turnir z udeležbo znanih slovenskih, pa tudi balinarjev iz Hrvaške in Italije. Seveda ne bo izostal tudi ženski turnir, ki je vedno dobro obiskan. Pred pričetkom jesenskega dela tekmovanj v sezoni 23/24 pa se obeta še klubsko tekmovanje posameznikov, tako da tekmovanj in druženja na balinišču ne bo manjkalo.

Vsi v klubu se veselijo pričetka izgradnje balinarskega nadstreška nad celotnim baliniščem. S tem bosta omogočeni tako vadba kot igranje v vseh vremenskih pogojih. BK Košana, ki ima za seboj dolgo tradicijo in tudi številne uspehe doma in na tujem, si tak balinarski objekt, ki bo v ponos tako kraju kot občini Pivka, nedvomno tudi zasluži.

Brane Fatur, foto: Aljoša Morel

Društvo invalidov Pivka aktivno in uspešno v balinanju in kegljanju

Društvo invalidov Pivka je 1. julija organiziralo balinarski turnir. Na balinišču Rešta v Pivki se je zbralo osem moških in sedem ženskih balinarskih ekip društev invalidov z Obalno kraške in Notranjske regije, skupaj 60 tekmovalcev.

Po celodnevni tekmovalni je v ženski konkurenci zmagala ekipa DI Pivka pred ekipo iz Pirana, tretja je bila ekipa MDI Sežana. V moški konkurenci je bila zmagovalna ekipa DI Postojna, ekipa DI Pivka je osvojila pokal za 2. mesto in ekipa DI Ilirska Bistrica pokal za 3. mesto. **Vsem, ki ste pomagali pri organizaciji turnirja, se lepo zahvaljujemo!**

V društvu invalidov Pivka smo športno aktivni skozi vse leto. V začetku maja smo se udeležili Območnega tekmovanja v balinanju z moško in žensko ekipo v Postojni, **moška ekipa se je uvrstila na 2. mesto.** Na povabilo društev iz Kopra, Ilirske Bistrice in Izole smo se

udeležili prijateljskega balinarskega turnirja z moško in z žensko balinarko ekipo. V Kopru je moška ekipa osvojila 2. mesto, ženska ekipa v Izoli prav tako 2. mesto.

Tudi kegljači DI Pivka so bili uspešni na območnem tekmovanju v Postojni. Ljubica Fatur in Marjan Bašek sta se uvrstila na državno tekmovanje. **Na državnem tekmovanju, ki ga je organizirala Zveza za šport invalidov Slovenije v Celju 3. maja je Ljubica osvojila 2. mesto in Marjan 5. mesto. Čestitamo!**

Društvo invalidov Pivka

FINANČNI URAD SVETUJE

Vrstni red plačila davka in pripadajočih dajatev po 1. 7. 2023

V Uradnem listu Republike Slovenije, št. 163/22, z dne 27. 12. 2022, je bil objavljen Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona davčnem postopku (novela ZDavP-2N), ki je začel veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu, to je dne 28. 12. 2022.

Z dopolnitvijo 93. člena se uvaja novo pravilo glede upoštevanja plačil za tri vrste davka, in sicer za davek na promet nepremičnin, davek na dediščine in darila ter davek na motorna vozila na način, da se poravna davek, ki je bil odmerjen z odločbo, v kolikor je plačilo izvedeno na način, kot izhaja iz odločbe – na račun in z referenco, navedeno v odločbi. S tem se bodo skrajšali postopki, ki so vezani na plačilo davka v primerih, ko je s plačilom davka pogojen prenos lastninske pravice oziroma registracija vozila.

Novo pravilo glede upoštevanja plačil davka na promet nepremičnin, davka na dediščine in darila ter davka na motorna vozila se začne uporabljati 1. 7. 2023.

V kolikor imate zanimivo podjetniško idejo, vam na RRA Zeleni kras ponujamo kakovostno podjetniško svetovanje. Strokovni sodelavci vas vodimo skozi celoten proces od idejnih zametkov do uresničitve vaše poslovne ideje:

- kako oblikovati uresničljivo poslovno idejo,
- kako jo realizirati,
- kako se ustrezno registrirati za izvajanje dejavnosti,
- pomagamo vam najti vire financiranja (povratna in nepovratna sredstva).

Osnovna podjetniška svetovanja so brezplačna za vse prebivalce Primorsko-notranjske regije, v sodelovanju z Občinami Bloke, Cerkljica, Ilirska Bistrica, Loška dolina in Pivka pa izvajamo tudi **nadaljnja brezplačna podjetniška svetovanja** ter nudimo **prilagojeno poslovni načrtov in/ali vlog na javne razpise** na različnih področjih po subvencionirani ceni **do 70 % cene**.

Za podjetniško svetovanje je obvezna predhodna uskladitev termina, na naslednjih kontaktih:

- Tadeja Pecman Penko, tadeja@rra-zk.si, 05 721 22 32
- Živa Ložar, ziva@rra-zk.si, 05 721 22 40

Pošlji SMS s ključno besedo **POMEZIK5** na 1919 in daruj 5€.

Omogočimo počitnice vsem otrokom!

Več informacij na www.zpms.si

Zveza prijateljev mladine Slovenije POMEZIK SONGU

Zahvala ob slovesu Branimirja Dekleve iz Petelinj

Zahvaljujemo se sorodnikom, vaščanom in prijateljem za vso podporo, ustne in pisne izraze sočutja, vse darove, cvetje, sveče in dar za sv. maše. Hvala gospodu župniku Marjanu, strežnikom, pevcem in pogrebni službi za svečano pogrebno slovesnost.

Posebno se zahvaljujemo lovcom iz Lovske družine Pivka in sosednjih lovskih družin za opravljen lovski pogreb, g. Julijanu za iskren govor in Lovskemu oktetu za doživeto petje. Zahvala gre tudi negovalkam CSD Postojna.

Vsi njegovi

LJUDSKA UNIVERZA POSTOJNA

SPODBUDNO, PRIJETNO IN PRILAGOJENO UČNO OKOLJE

OSNOVNA ŠOLA ZA ODRASLE

Vabljeni k vpisu!

KAJ VAM OMOGOČAMO?

- brezplačno lahko opravljate od 5. do 9. razreda,
- v enem šol. letu lahko zaključite dva razreda,
- pridobite javnoveljavno spričevalo,
- svoje šolanje lahko nadaljujete na kateremkoli programu srednješolskega izobraževanja ali vstopite v postopek za pridobitev katere izmed nacionalnih poklicnih kvalifikacij.

Vpisi bodo potekali od 28. avgusta do 1. septembra 2023.

Več informacij: maja.zalar@lu-postojna.si, 05/721 12 82

Smo pravi korak na vaši podjetniški poti!

V Mrežnem podjetniškem inkubatorju Perspektiva vztrajamo pri visoki stopnji strokovnosti pri delu s podjetniki, vendar z veliko mrežo srčnosti, človečnosti in razumevanja njihovih potreb. S pomočjo različnih programov, ki jih izvajamo, se vsakemu podjetniku posvetimo v celoti, prisegamo na skladnost dela in življenja ter verjamemo v moč skupnosti.

MREŽNI
PODJETNIŠKI
INKUBATOR
PERSPEKTIVA

dr. Jana Nadoh Bergoč

Dolores Keš, mag. manag.

Izkoristite naše brezplačne storitve

Individualno svetovanje, poslovna izobraževanja in usposabljanja, podpora pri vstopu na tuje trge, iskanje finančnih virov in podpora pri pripravi vlog, povezovanje s podjetniki v skupnosti in izven, povezovanje z inkubatorji po svetu.

Opravljanje dela od doma in se želite občasno umakniti v urejen poslovni prostor?

Izkoristite naš coworking!

130 dni na leto samo
45 EUR/ mesec

ponedeljek - petek (7.-19. ure) | wi-fi | souporaba kuhinje | parkirišče | podpora mentorjev PIP | restavracija

Dosegljivi za vas: info@inkubator-perspektiva.si, 031/257 222.

ODPIRAJ VSA VRATA
Z ENIM KLJUČEM!

SLAVEC-PRO

Selce 17, 6257 Pivka

Jan, +386 40 989 306

www.VSEZAVRATA.si

PRAZNUJ
ROJSTNI DAN
V MUZEJU!

V MUZEJU!

Notranjski muzej Postojna

Kolodvorska cesta 3
6230 Postojna

Kontakt: +386 5 721 10 90 / info@notranjski-muzej.si
Odpiralni čas: torek - nedelja 10.00 - 18.00

Rezervacije in informacije
na +386 (0)5-721-10-81 ali
info@notranjski-muzej.si.

NOVA RAZSTAVA
Zgodnja ledena doba
pri nas;
nova odkritja

Dr. Slavko Polak, dr. Tomaž Hitij in Draško Josipovič predstavljajo dve nahajališči ledenodobnih živali iz srednjega pleistocena, ki so jih raziskovali v zadnjih letih in njihova nova odkritja.

Razstava "Zgodnejša ledena doba pri nas; nova odkritja" bo v muzeju na ogled do oktobra 2023.

9. DOBRODELNI POSTOJNSKI TEK

ned 27. 8. 2023
TITOV TRG, POSTOJNA

5

KM

10

KM

ORGANIZATOR: Športno društvo Postojna teče

SPLETNA STRAN: www.postojnatece.si
 FACEBOOK: <https://www.facebook.com/postojnskitek/>
 KONTAKT: postojnskitek@gmail.com

Predprijava do 22.8.2023 na spletni strani postojnatece.si.
 Prijave bodo možne tudi na dan tekme.

9:00
OTROŠKI

10:00
ODRASLI

Poletje na platnu v atriju Krpanovega doma

**Petek- 7.7., 21.7., 4.8., 18.8. in
1.9.2023 ob 21.00**

Atrij Krpanovega doma

VSTOPNINA 3 EUR

Pivka

Geodetske storitve

- Parcelacija
- Ureditev meje
- Izravnava meje
- Inženirska geodezija
- Določitev hišne številke
- Označitev meje v naravi
- Izdelava geodetskega načrta
- Zakoličba stavbe in drugih objektov
- Izdelava elaborata lokacijske izboljšave
- Izdelava elaborata za spremembo podatkov katastra stavb
- Pomoč pri prodaji in nakupu nepremičnin (izpeljava celotnega posla)
- Izdelava elaborata za vpis stavbe in delov stavbe v kataster stavb
- Določitev zemljišča pod stavbo in izdelava elaborata za evidentiranje stavbe

 Knežak 3, 6253 Knežak

 +386 [0]31 733 290 / +386 [0]31 344 738

 info@merkantil-geo.si

 www.merkantil-geo.si

POČITNIŠKI PROGRAM ZA OTROKE IN MLADINO V OBČINI PIVKA (ŠPORTNA ZVEZA PIVKA)

KEGLJANJE

Kegljanje za učence vseh razredov osnovne šole.

Uporaba čistih športnih copat, namenjenih dvoranskim športom.

- 📍 Kegljaški klub Pivka
- 📧 marjan.basek@telemach.net
- 🏠 Kegljšče Krpanov dom, 21.8 do 25.8.2023
- 🕒 med 9. in 11. uro, v primeru večjega števila interesentov se vadba lahko podaljša
- 🕒 Program je brezplačen

KOŠARKA

Igriva košarka za predšolske otroke in otroke 1., 2. in 3. razreda.

- 📍 Košarkarski klub Pivka
- 📧 bubnic.kelly@gmail.com, 051 608 290
- 🏠 Športna dvorana Skala, od 28.8. do 1.9.2023
- 🕒 predšolski otroci od 17. do 18. ure, otroci 1.,2. in 3. razreda od 18. do 19. ure
- 🕒 Program je brezplačen

PLES

Plesno gimnastične delavnice za otroke od 7 do 15 let.

- 📍 Športno društvo Pike
- 📞 Mojca Korent, 041 470 537
- 🏠 Športna dvorana Skala, od 16. do 18.8. 2023 in od 22. do 25.8.2023
- 🕒 17.00
- 🕒 Program je brezplačen

BALINANJE

Osnove balinanja in vadba balinanja v Pivki.

- 📍 Balinarski klub Orlek ORO MET Pivka
- 📧 drago.stunf@gmail.com, 041 354 327
- 🏠 balinarska dvorana Rešta v Pivki, od 21.8. do 1.9.2023
- 🕒 ob torkih in četrkih od 17. do 18.30
- 🕒 Dve starostni skupini:
 - otroci stari od 8 do 11 let
 - otroci stari od 12 do 15 let
- 🕒 Program je brezplačen

Vadba balinanja v Košani

- 📍 Balinarski klub Košana
- 📞 Aljoša Morelj, 031 870 028
- 🏠 Balinišče v Košani
- 🕒 Program je brezplačen

ATLETIKA

Tabor na Mašunu.

- 📍 Atletski klub Pivka
- 📞 Boštjan Dolgan, 041 391 020
- 🏠 Mašun
- 🕒 17. do 20.8.2023

POLETJE PRED KRPANOVIM DOMOM

- 🕒 Vsak torek, sredo in petek med 9. - 12. uro
- 📞 030 644 799
- 📧 info@visitpivka.si
- 🏠 Pred Krpanovim domom
- 📍 Zavod za turizem Pivka

POLETJE PRED

KRPANOVIM DOMOM

TOREK, 25. 7. 2023

ŠPORTNE IGRE

Otroške športne igre.

📍 KRPANOV
DOM PIVKA
🕒 9.00 - 12.00

SREDA, 26. 7. 2023

PROSTOVOLJEC RDEČEGA
KRIŽA

Kaj pomeni biti
prostovoljec Rdečega
križa.

📍 KRPANOV
DOM PIVKA
🕒 9.00 - 12.00

PETEK, 28. 7. 2023

GOSPODA NA
RAVNEM

Postani Ravenski
graščak.

📍 KRPANOV
DOM PIVKA
🕒 9.00 - 12.00

NAPOVEDNIK DOGODKOV V OBČINI PIVKA

AVGUST

Sobota, 5. avgust

Shod v Košani, Ansambel Šepet

- 📍 Društvo Košanske mladine
- 🏠 Parkirišče OŠ Košana

Nedelja, 6. avgust

Shod v Košani, Ansambel Poljanšek

- 📍 Društvo Košanske mladine
- 🏠 Parkirišče OŠ Košana

Torek, 29. avgust

Delavnica

Kulturna dediščina Zgornje Pivke
Pivška ornamentika

- 🕒 14.-18. ure
- 📍 Zavod za turizem, Študijski krožek
- 🏠 Kulturna dediščina v turizmu
- 🏠 Zagorje, Učni park pri Stari šoli

SEPTEMBER

Sobota, 2. september

Pohod "Po Vilharjevih poteh",

Spominska slovesnost pri sv. Barbari
Kulturni program

- 🕒 9.00
- 📍 Zavod za turizem, Študijski krožek
- 🏠 Kulturna dediščina v turizmu
- 🏠 Zagorje, Učni užitni čutni park pri Stari šoli